

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 27 (3027)

СЕРЕДА,
12 лютого
2003 року

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Біль суспільства і держави

Ранкове засідання 11 лютого

З ініціативи Європейської комісії та європейського форуму інвалідів 2003 рік оголошено роком людей з обмеженими фізичними можливостями. В Україні сьогодні мешкає 2,7 млн. громадян, визнаних у встановленому порядку інвалідами. Тобто соціальний захист цих людей цілком лягає на плечі держави. Саме тому Верховна Рада України на черговому дні уряду заслухала питання «Про стан забезпечення в Україні встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту та реабілітації інвалідів». З доповіддю виступив Міністр праці та соціальної політики України Михайло Папієв.

На знімку: виставка протезних виробів у приміщенні ВР.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Володимир ЛИТВИН: «Знання минулого — запорука того, що ми успішно розв'язуватимемо завдання сьогодення»

Другий день перебування в Норвегії української парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином розпочався з переговорів у МЗС північного королівства з його главою Яном Петерсоном. Решту цього дня, починаючи із зустрічі з прем'єром Норвегії Хйолом Магне Бондвіком, депутати присвятили блоку торгово-економічних питань. Зокрема, проведенню цього річ першого формального засідання україно-норвезької робочої групи.

У зовнішньополітичному відомстві, як і напередодні в парламенті Норвегії, йшлося про потребу активізувати відносини між двома країнами. Говорили і про євроатлантичні прагнення України. Нагадаю: хоча на порядку денному коаліційного уряду Норвегії вступ країни до Європейського союзу не стоїть, однак виконавча влада запровадила нову «європейську політичну платформу», а Стортинг отримав першу щорічну доповідь про співробітництво Норвегії у рамках ЄС.

(Закінчення на 2-й стор.).

І в пам'яті залишаться навічно молодими

У суботу відзначатимуть 14-ту річницю від дня виведення радянських військ з Афганістану та вшановуватимуть пам'ять загиблих у цій війні.

Згідно з розпорядженням київського міського голови Олександра Омельченка, інвалідам І і II груп та сім'ям воїнів, які загинули в Афганістані, нададуть одноразову матеріальну допомогу. Так, зокрема, інваліди війни в Афганістані І групи отримують по 100 грн.; інваліди війни в Афганістані II групи — по 80 грн. кожний; сім'ї воїнів, що загинули в Афганістані, — по 90 гривень, інформує УНІАН.

Я ВАМ ПИШУ...

Переконуємося у правдивості ваших слів

Знаю, що до редакції «Голосу України» надходить багато листів зі скаргами та проханнями. А я хочу лише подякувати за чудову газету! Хоч би як важко фінансово нам з донькою не було, ми завжди віднайдемо можливість передплатити її на наступний рік. Не раз переконувалися у правдивості ваших слів. І надалі завжди віритимемо в те, про що ви пишете.

Наталія ЛИХАЧОВА.

Нечволодівка
Куп'янського району
Харківської області.

Зник болгарський журналіст

Позавчора пізно ввечері в Києві невідомими особами був викрадений журналіст-міжнародник, громадянин Болгарії Венцислав Георгієв Відінські-Райлеску.

Собор болгар України пов'язує зникнення журналіста з його професійною діяльністю, оскільки він тривалий час займався правозахистом своїх колег та відстоюванням їх права на свободу слова в країні.

У заяві Собор звертається до Президента України, парламенту, уряду, Генеральної прокуратури та правоохоронних органів з вимогою негайного розшуку журналіста. Собор болгар вимагає від правоохоронців не допустити фізичного знищення журналіста, як це сталося з Георгієм Гонгадзе, а також звертається до українських журналістів з проханням задіяти всі можливості для неупередженого розшуку їх колеги і розслідування цієї справи, повідомляє УНІАН.

ТРИЧІ ВЕТЕРАН

Сьогодні у Верховній Раді — парламентські слухання на тему «Голод-33». Там не виступатиме оцей чоловік, дід Степан з далекого чернігівського хутора. А якби виступав — розповів би дивовижну історію про те, як протягом

однієї війни йому довелося бути солдатом трьох ворогуючих армій. Може, цього й не сталося б, аби не отой самий 1933 рік.

Інтерв'ю з тричі ветераном другої світової війни читайте на 7-й сторінці.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Нові модифікації «Славути»

На Запорізькому автомобілебудівному заводі розпочато виробництво нових модифікацій «Славути». В їх конструкції використовують двигун МеМ3 об'ємом 1,3 літра з системою

розподіленого упрскування палива, що відповідає європейським екологічним нормам.

Використання цієї новинки у вітчизняному автомобілі поряд з каталізатором та систе-

мою вловлювання парів бензину наблизить «Славуту» за технічними показниками до сучасного авто, повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

показником Дніпропетровськ, Харків та Вінниця. А в Калуші Івано-Франківської області вже відмінили уроки в школах.

Нинішнього року епідемія розпочинається нетрадиційно — з Києва. Зазвичай грип насувається з промислових східних регіонів (Дніпропетровської, Донецької, Запорізької областей) або з північних регіонів, що межують з Росією.

Тішить одне: епідемія ця пізня, лютева. Тому, на думку фахівців, вона не буде інтенсивна.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Шпаки прилетіли...

3

Працюй,
серце,
на повну
силу!

5

Найдорожча
дитяча книжка

6

Володимир ЛИТВИН: «Знання минулого — запорука того, що ми успішно розв’язуватимемо завдання сьогодення»

(Початок на 1-й стор.).

На зустрічі зазначалося, що хоча громадська підтримка членства Норвегії в Євросоюзі збільшилася (58 відсотків норвежців «за»), уряд вважає її недостатньою для проведення референдуму з цього питання. А щодо Північноатлантичного альянсу, то в Осло не раз підкреслювали: Норвегія як член НАТО підтримує подальший розвиток відносин Києва та Брюсселя.

Сторони також погодились з тим, що без підтримки на законодавчому рівні задоволення євроінтеграційних амбіцій України навряд чи можливе. На думку керівника депутатської групи дружби Україна—Норвегія Андрія Шкіля, висловлену ним в інтерв’ю «ГУ», найближчим часом Українці потрібно презентувати себе в Норвегії. З тим щоб зацікавити колег із Стортингу у

співпраці. Річ у тім, що в норвезькому парламенті немає груп дружби, вони структурно не передбачені. Тим часом створюються групи депутатів, які, якщо мають таке бажання, співпрацюють з кожною конкретною країною. «Необхідно викликати інтерес до України, як до країни з великим потенціалом, що потребує не просто доброго слова, а й інвестиційної участі норвезького капіталу в певних проєктах», — заявив Андрій Шкіль, підкресливши важливість взаємної ратифікації двома державами угоди про захист інвестицій. Норвежці дуже обережні в бізнесі і через низку причин на даному етапі взагалі відмовляються від ратифікації таких угод з будь-якою країною. Причина — сумнів у їх доцільності. На думку депутата, в нас є реальні шанси переконати Осло

ратифікувати угоду. Для цього делегація Стортингу на чолі з Йоргеном Космо має відвідати український парламент, в якому з ініціативи депутатів можуть відбутися зустрічі з українськими підприємцями. А ті, у свою чергу, могли б презентувати проєкти, що потребують підтримки норвезьких інвесторів.

Прикладом можуть слугувати два проєкти на суму в 500 млн. доларів з утилізації та з промислового видобутку метану, про які йшлося під час переговорів членів делегації з представниками норвезьких бізнесових кіл у Торговій раді Норвегії. Як розповів «ГУ» голова Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу Андрій Ключев, в Україні одразу в кількох областях знайдено великі родовища метану. «В Норвегії є неабиякий досвід з видобутку

газу», — заявив депутат, висловивши впевненість у тім, що коли українська сторона запропонує норвезьким бізнесменам серйозні умови та гарантії, то є реальна перспектива продовжити переговори в Україні з картами і цифрами в руках. Нагадаю, що Норвегія володіє значними природними запасами нафти й газу і посідає третє місце у світі, після Саудівської Аравії та Росії, за обсягами експортованої нафти. Проте одним із ключових питань економічної політики країни є підготовка до того періоду, коли ці запаси можуть вичерпатися. Інвестицією в майбутнє можна вважати створений норвежцями Урядовий нафтовий фонд, до якого переказують частину доходів від експорту нафти та газу. На сьогодні він становить 43 млрд. доларів США.

Як відомо, гроші мають працювати. І наші депутати переконані, що норвезький інвестор зацікавиться Україною. Тим паче що нині сума прямих інвестицій у нашу економіку становить 40,8 млн. доларів США.

Серед цілої низки зустрічей, які відбулися впродовж двох днів перебування делегації ВР в Осло, однією з важливих і обов’язкових, згідно з норвезьким протоколом, стала зустріч віч-на-віч короля Норвегії Гаральда V з Володимиром Литвином. Як повідомив глава нашої делегації, розмова з королем здебільшого була присвячена історії. «Знання минулого — запорука того, що ми успішно розв’язуватимемо завдання сьогодення та майбуття», — підкреслив в інтерв’ю «ГУ» Володимир Литвин. Адже відносини між Україною та Норвегією сягають своїм

корінням часів Київської Русі: варяги брали участь у битвах Ярослава Мудрого зі Святополком, а норвезький принц Гаральд Сміливий був одружений з дочкою Ярослава Мудрого Єлизаветою.

Утім, у королівському палаці так само, як раніше в Стортингу, а потім у МЗС та в прем’єр-міністра Норвегії, ішлося про конкретні кроки двох країн, спрямовані на зміцнення співробітництва. При цьому Гаральд V акцентував увагу на співробітництві і в гуманітарній сфері. Зокрема, на питаннях ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи. Підкреслю, що Норвегія брала участь в обох донорських конференціях Чорнобильського фонду «Укриття», зробивши свої внески в розмірі 3 і 2,5 мільйона доларів США.

Яна СТАДІЛЬНА.

Осло.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Біль суспільства і держави

Ранкове засідання 11 лютого

(Початок на 1-й стор.)

Завдяки турботі уряду про працевлаштування кількість працюючих інвалідів зросла торік на 3 400 осіб і додатково понад 40 млн. грн. отримали інвалідські організації за рахунок пільг на податки.

За цим позитивом у роботі нинішнього уряду, відзначив М. Папів, є значне зростання рівня забезпечення програм соціальної підтримки інвалідів. Розширюється мережа центрів соціально-трудової і професійної реабілітації інвалідів, ранньої соціальної та допрофесійної реабілітації дітей-інвалідів. У державному бюджеті на 2003 рік фінансування програм соціальної підтримки інвалідів уперше захищено бюджетною статтею. Водночас чимало проблем стосовно захисту та реабілітації інвалідів,

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

як і раніше, не розв’язано. Доходь більшості інвалідів нижче встановленого прожиткового мінімуму. Негайно потребує поліпшення і медич-

на допомога інвалідам з боку держави. Не забезпечуються належно і умови для здобуття інвалідами освіти, передусім дітьми-інвалідами, а також

професійне навчання. Є проблеми і з конституційного права на працю. Особливу тривогу спричиняє недовиконання торішніх бюджетних програм соціально-побутового та матеріального забезпечення інвалідів.

Біль суспільства і держави в неухильному зростанні в нашій державі кількості інвалідів, яких за останні роки побиляло більш як на 2 відсотки. Що більшість реабілітаційних центрів не задовольняють усіх вимог з якісної медичної допомоги інвалідам, а більшість інвалідів ніколи так і не пройшли санітарно-курортного лікування.

Зі співповідом’ям виступив секретар Комітету Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Валерій Сушкевич.

Володимир КОРОЛЮК, Владислав ЖМУРКОВ.

«Наш інтерпол» отримав доручення

Указ Президента України Леоніда Кучми «Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією» активізує роботу керівників правоохоронних органів на місцях, вважає заступник глави адміністрації Президента, керівник управління з питань судової реформи, діяльності військових формувань та правоохоронних органів Микола Білокінь.

Указ зобов’язує керівників регіональних органів влади захищати малий і середній бізнес та пріоритетні сфери економіки, які «притягують кримінальні кошти», вказав М. Білокінь. Він зазначив, що Президент уперше дав доручення «нашому інтерполу» стосовно боротьби з організованою злочинністю. Указ допоможе зміцнити та підвищити роль Національного бюро Інтерполу, він передбачає «проаналізувати виконання міжнародних договорів України у боротьбі з організованою злочинністю», а також «удосконалити взаємодію правоохоронних органів з міжнародною організацією кримінальної поліції (Інтерполом)», повідомляє УНІАН.

«Рядові» не повинні утримувати «генералів»

Визначити джерела фінансування пенсій усім категоріям пенсіонерів має на меті законопроект «Про джерела фінансування соціальних виплат та пов’язаних із ними адміністративних витрат», внесений народним депутатом Василем Надрагою, членом Комітету ВР у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів (депутатська група «Народний вибір»).

На сьогодні основне завдання Пенсійного фонду — виплата трудових пенсій. Для цього він збирає страхові внески: 32% від фонду зарплати роботодавців і від 1 до 2% із заробітку працівників. За законом про Пенсійний фонд, ці кошти спрямовуються на виплату трудових пенсій. Але, крім цього, держава нині доручила йому здійснювати ще низку виплат: спеціальні пенсії, призначені за більш як 20 законами і значно перевищують встановлену

для «рядових» пенсіонерів «стелю» в 140—170 гривень. Ідеться про пенсії держслужбовців, народних депутатів, прокурорів, суддів тощо. «На жаль, у законах чітко не вписано механізми фінансування виплати пенсій цим категоріям громадян, — каже автор законопроекту Василь Надрага. — Якщо в 2001—2002 роках було відшкодовано всі кошти, які Пенсійний фонд спрямував на виплату цих пенсій, то в держбюджеті-2003 це не закладено. Отож

Пенсійний фонд повинен здійснювати не властиві йому виплати з власних коштів. Тим самим зменшиться кількість коштів Пенсійного фонду, що може спричинити затримку виплати трудових пенсій і як мінімум — «замороження» цього року зростання розміру трудових пенсій».

Запропонований законопроект передбачає, щоб за рахунок коштів Пенсійного фонду фінансувалися лише трудові пенсії, які призначаються за Законом «Про пенсійне забезпечення», та допомога на поховання цих пенсіонерів, а також пенсії, які призначаються відповідно до Митного кодексу, законів «Про статус народного депутата України», «Про статус

суддів», «Про судову експертизу», «Про Національний банк України», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» тощо в частині, що не перевищує розміру трудової пенсії за віком. А щоб решта суми таких спеціальних пенсій фінансувалася за рахунок держбюджету.

«Якщо держава взяла на себе зобов’язання виплачувати деяким пенсіонерам більше, ніж звичайні пенсії, то нехай і знаходить ці гроші, — переконаний Василь Надрага. — Люди, які отримують мізерні пенсії, не повинні ще й дотувати тих, хто має значно більші пенсії за спеціальними законами».

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

САМОВРЯДУВАННЯ

Коли влада зневажає громаду

Херсонський міськвиконком нехтує закони — такого висновку дійшли депутати Суворовського району, відвідавши школи та дитсадки на «своєї» території.

Ще влітку минулого року депутати звернулися з проханням поінформувати їх про те, як міська влада управляє власністю громади району — школами, дитсадками, закладами культури. Питання було внесене до порядку денного, та замість інформації секретар міськради Андрій Задніпрний оголосив: «Міський голова не зобов’язаний звітувати перед депутатами райради».

Тоді вирішили створити комісію, якій випало взяти на себе роль «слідчого у справі». Згідно з переліком, члени комісії обстежили кожен об’єкт і в «натуральному» вигляді, і з юридично-документальної точки зору. Запитання, що виникли стосовно належності та використання окремих об’єктів, адресували міськвиконком.

Отримана відповідь викликала низку чергових запитань. Приміром, як сталося, що без відома громади, як того вимагає закон про місцеве самоврядування, було продано об’єкт під назвою кінотеатр «Комінтерн»? На підставі чого Фонд держмайна продав приміщення школи № 10, в якому «наймала куток» ще вечірня школа № 12? (До слова, перед продажем у різний час ці сусідні заклади, розташовані в історичній частині міста, майже вшент були знищені пожежами.) Регіональним відділенням ФДМУ, зазначено у відповіді міськвиконкомом, було приватизовано й виробничо-торгове об’єднання ідалень підприємств Суворовського району, належне до переліку об’єктів власності територіальної громади.

Такими, що суперечать закону, здалися членам комісії обладунки, вчинені з дошкільними закладами, реорганізація чи перепрофілювання яких здійснюється не просто з відома громади, а винятково, як вимагає закон, шляхом місцевого референдуму! Тим часом один із дитсадків передано на баланс іншої установи ... одноосібним рішенням міського голови.

Є у списку й дитсадок № 19, довкола котрого довгий час тривають баталії. Жодна з сесій рад усіх рівнів не обходиться без обговорення долі дитячого закладу, що впав у око навчальній установі Міністерства внутрішніх справ. Десятки звернень надійшли до міськради — від депутатів, батьків, педагогів: не виселяйте дітей! І громадськість, і депутати, котрі все-таки наполягали на тому, щоб відкласти рішення про передачу, міський голова Володимир Сальдо привселюдно запевнив, що надасть дітям замість дитсадка гідне приміщення — переобладнавши сірі й непривабливі сусідні бараки в «супер». Нині ремонт «євробараків» ще далекий до завершення, втім, діти перебувають уже в чужому приміщенні — їхню домовітку «передано в безстрокове й безоплатне користування Херсонському юридичному інституту».

Можливо, всі рішення й розпорядження міськвиконкомом виправдані й доцільні — не заперечують депутати райради. Але ж чому, всупереч закону, влада нехтує думку територіальної громади? Відповідь, сподіваються, надасть прокуратура, котрій комісія передала свої висновки.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

ФУТБОЛ

В Єгипті — перемога

Каїр. Товариський матч молодіжних збірних (U-21) Єгипет — Україна — 1:3. Сахлі, 45 з пенальті — Балабанов, 23, 82, Гай, 34. Україна: Руденко, Березовчук, Кравченко, Хістев, Стоян, Гай, Єрмоленко, Кисельов (Самборський, 62), Веприк, Балабанов, Левченко. Тренер — Геннадій Литовченко. 3 поля вилучено Веприка, 73, Балабанова, 87.

Шпаки прилетіли...

ФАСАДИ ТА ЗАДВІРКИ

У нашому місті понівечено вже чимало пам'яток культури. Чи варто дивуватися, що стародавні квартали Києва захлестнула хвиля самобуду?

Фантазіям самобудівців з грошима нема кінця-краю, судячи зі скляних лоджій фасадів будинків, що вже побачили на своєму віку чимало. Там, де талановиті архітектори минулих епох ретельно визначали пропорції, гру світла і тіні, до міліметра звиряли розподіл декору, нині панує «шпаківня», що затьмарила блиск київського ренесансу минулого століття. Я вже не кажу про рекламні щити, кондиціонери, супутникові антени, нові віконні рами, які нагадують білі латки. Але саме лоджії найперше впадають в око, навіть обабіч центральних магістралей — на затишних колись вулицях Саксаганського, Горького, Пушкінської, Жиланської та багатьох інших, що втратили зовнішній вигляд.

Власники цих лоджій напевне скажуть, що зручності для людей — дорожче від естетичних цінностей. І тисячі киян, а також гостей міста змушені будуть терпіти безглузду забудову фасадів колись чудових будівель. Адже не всім до душі — сережка в носі. Так і хочеться запротестувати. Бракує вам місця — купіть більшу квартиру або переїжджайте до сучасного будинку з готовим застакленим балконом. Навіщо паплюжити не вами збудований дім? У жодному історичному місті світу, де муніципалітет переймається місцевими інтересами, обивателям і на думку не спаде саморозширяться у такий варварський спосіб. Але ж, заплющуючи на це очі, ми, по суті, заохочуємо некультурність. Навіть на будинках, щойно відремонтованих зі скрупульозним відтворенням стародавнього оформлення, подекуди вже встигли начепити «шпаківні».

Ню? Ну—ну!..

У столичній галереї «Гончарі» наближення дня святого Валентина ознаменовано виставкою «Неодягнені».

Той, хто уявляє собі що виставку просто як парад «ню» або, чого доброго, як репортаж з нудистського пляжу, неабияк розвеселиться, переступивши поріг галереї. Виставка «Неодягнені» іскриться вишуканою іронією! Якщо на цій виставці і є щось «дуже голе» — то це саме іронія щодо поняття оголеності.

Редактор став професором

Мар'яна Красуцького у краї знають не тільки як редактора регіональної газети «Край кам'янецький», а й як людину творчу, обдаровану. З-під його пера вийшли не один роман, повісті, оповідання. Літературний доробок журналіста приніс йому звання лауреата республіканської літературної премії імені Яновського, обласних імені Годованця та Булаєнка. Свого часу редактора було нагороджено і журналістською премією імені Галана та «Золотим пером».

Щоб вшанувати земляка, відзначити його досягнення в літературі, активну громадську діяльність, спрямовану на відродження культури і духовності рідного краю, учена рада Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету надала йому звання почесного професора кафедри української літератури.

Ірина КОЗАК.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Проте був час, коли і в Києві міська влада стежила за порядком. Чи давно на стінах багатьох будинків висіли таблички, які дотепер де-не-де збереглися: «Загальнообов'язковим рішенням виконкому Київської міської ради народних депутатів і чинними правилами експлуатації житлового фонду забороняється робити надбудови на балконах (лоджіях), перекрашувати (облицьовувати) в інший колір, захарашувати домашніми речами, вішати білизну вище перил — це псує зовнішній вигляд будинку і призводить до руйнування їх конструкції. За вказані порушення адміністрації виконкомів райрад притягують до відповідальності. Надбудови знімають за рахунок тих, хто допустив порушення». Де тепер ці рішення виконкомів, де адміністрації?

У всьому цьому є певний розрахунок. При тому, як наполегливо сьогодні вишукують майданчики в історичній

частині міста під забудову новими готелями і бізнес-центрами, декому було б вигідно кивнути у бік запаскуджених старих фасадів: яке, мовляв, убозтво, давно треба знести...

Постає класичне запитання: що робити? Я далекий від того, щоб вимагати знищення всіх підряд застаклених лоджій. Одна справа, коли йдеться про панельні будинки, про «хрущовки», про дворові фасади. Там, на мій погляд, потрібно лише дотримуватися норм безпеки і певного мінімуму якості оздоблення. Інша річ, коли чоловий фасад зроблено за оригінальним проектом і він становить архітектурний інтерес. Для таких випадків, якщо дуже вже хочеться, всім мешканцям будинку слід звернутися до професіонального архітектора, розробити єдиний варіант еркерів, зримо ув'язаний з першоосною і узгоджений у місцевих інстанціях.

Але якщо будинок є пам'яткою архітектури і пе-

ребує під охороною держави, а тим паче якщо на його стіні висить відповідна охоронна дошка, — тут уже розмова має бути коротка: фасади очистити негайно, а винних у самодіяльності офіційно притягнути до відповідальності через прокуратуру. І я звертаюся до Руслана Кухаренка, котрий очолює міське управління з охорони пам'яток і довкілля, до Леоніда Прибіги — голови Київської міської організації Українського товариства охорони пам'яток історії та архітектури: панове, адже це ваш обов'язок! Адреси порушників відомі, низку понівечених будинків з охоронними дошками вже зафіксовано в інспектурі Товариства охорони пам'яток. То що чи хто перешкоджає цьому?

Михайло КАЛЬНИЦЬКИЙ, архітектор.

На знімках: архітектурний опус, що прикрашає фасад будинку на розі вулиць Інститутської і Садової.

обсерваторів та теоретиків цього самого діла. Як сказав на вернісажі В'ячеслав Потієвський, художники поділяються на тих, хто знає, який ЦЕ має вигляд, і на тих, хто ще не забув, який ВОНО має вигляд! Сам Потієвський числить себе серед тих, хто «ще не забув». Він виставив таку картину: на червоному тлі — пишні золотисті сідниці, а замість підпису цитата з Ільфа—Петрова: «Пилите, Шура, они золотые!» Загалом виставка — приклад щирої відкритості душі, а не тіла.

Христофор ГРУША. Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Корабель промисловості наштотхнувся на тариф

ТОЧКА ЗОРУ

Підвищення залізничних тарифів насамперед позначиться на металургіях та споживачах їхньої продукції, а у віддаленому майбутньому — на економіці Донеччини загалом. Такий висновок напрошується після аналізу коментарів, що їх отримав кореспондент «Голосу України» на провідних підприємствах області.

Керівник прес-служби Донецького металургійного заводу Олена Резнікова припускає, що нові тарифи призведуть до додаткових витрат споживачів: «Ми постачаємо метал до залізничної станції, далі їх транспортує споживач. Тому безпосередньо на нашу продукцію ціни не зміняться. Але можна передбачити, що споживачі шукатимуть тепер ближчих постачальників. А ми, ідучи назустріч побажанням, думатимемо про інші способи доставки, зокрема автомобільним транспортом».

Досвід переорієнтації із вагонів на вантажівки є: до такого кроку вдався свого часу Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча, керівництво якого було обурене черговим підвищенням залізничних тарифів. Останні цінові новачки стосуються і металургійної сировини — руди,

брухту та коксу, що їх традиційно перевозять залізницею. На Авдіївському коксохімічному заводі стверджують, що нові тарифи підприємство не зачеплять: вугілля сюди постачає за давальницькою схемою АТ «АРС», тож це швидше проблема трейдерів на ринку коксівного палива. З другого боку, після продажу коксу залізничний тариф сплачують споживачі. Тобто потерпіла сторона — знову металурги.

— На сьогодні непередбачене зростання цін на експортну металопродукцію перекриває збільшення тарифів на залізничні перевезення, — сказав «Голосу України» перший віце-президент ЗАТ «Міні-металургійний завод «Істгіль (Україна)» Фарук Сіддікі. — Однак варто пам'ятати, що наші основні конкуренти — виробники з Росії, де урядова політика

спрямована на їхню користь, тобто обмежено експорт металобрухту, низькі ціни на енергоресурси та залізничні перевезення. Якщо Україна не зможе створити аналогічні умови своїм виробникам, українська металургія не зможе розвиватися, і держава втратить одну з найпотужніших галузей промисловості.

За законом сполучених судин рівень цін може полізти вгору і в інших галузях, зокрема в енергетиці. Як розповіла в розмові з кореспондентом «Голосу України» заступник генерального директора ВАТ «Донбасенерго» з корпоративних прав та економіки Валентина Марченко, енергетики вже встигли відчутти на собі підвищення тарифів на транспортування газу. Якщо додати до цього й нові залізничні тарифи, це означатиме зростання паливної складової у собівартості. А ще зростання зарплатної складової у зв'язку з новим рівнем мінімального заробітку. В такому разі необхідність підвищення тарифів на електроенергію — питання лише часу.

Ліна КУЩ.

У НОМЕР

■ Сімферополь

Ударимо курйозом по нікотину!

Під таким гаслом у Криму стартував конкурс серед молоді на краший анекдот, курйозний випадок, розповідь чи притчу на антинікотинову тему. Переможців визначать у День сміху. Першого квітня на головній площі Сімферополя їм вручать подарунки — путівки на відпочинок до ялтинського готелю «Поляна казок», повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

■ Вінниця

Емблема Жмеринки — на вишитих рушниках

На засіданні художньої ради Вінницького обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва затверджено ескізи сувенірної продукції на честь ювілею міста залізничників Жмеринки. З серпня його мешканці відзначатимуть 100-річчя з часу надання колишньому селищу статусу міста.

П'ятдесяті учасникам свята буде вручено вишиті рушники з емблемою міста і державною символікою. Не менше ста гостей отримають вимпели, також вишиті на полотні майстринями-вишивальницями. Заступник голови обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва Ігор Каришин повідомив, що стилістика таких сувенірів обговорювалася спільно з представниками Жмеринського міськвиконкому, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

■ Харків

Чугуїв обрав роль господаря

Нещодавно в Чугуєві (Харківська область) відбувся всеукраїнський молодіжний фестиваль історичної пісні та рольових ігор «Чугунок» (започаткований 1997 року). Організатор фестивалю — Аліна Немирова, чудовий філолог і перекладач (в її активі переклад «Володаря кілець» Толкієна українською).

Термін «кон», тобто «конвент» (фр. — convent), означає збори, засідання. Конвенти були і за часів Союзу. З 60-х років, після появи клубів любителів фантастики, ідея почала витати в повітрі і досить швидко знайшла втілення. У 70-ті в Свердловську пройшов перший і найвідоміший фестиваль фантастики «Аеліта» (проводиться і в наші дні). Збираються там зазвичай люди, які читають і пишуть фантастику, для визначення кращих творів року, вручення призів, а головне — для спілкування.

Нині найвідоміший — Казанський молодіжний фестиваль «Зиланткон» (виник 1991 року як фестиваль фантастики та рольових ігор, проходить у листопаді). Там щорічно збираються із Росії, України, Білорусі майже 1000 осіб — люди відомі в літературі та бардівській музиці. У нас поки що єдиним українським фестивалем залишається «Чугунок» (скорочена назва конвенту).

Чугуївський кон цікавий для тих, хто любить співати та слухати, і для людей, які захоплюються рольовими іграми.

Рольова гра — ситуація, в якій учасники відіграють (уживаючися в образ) певний типаж людини в заздалегідь загаданих умовах.

Такі ігри проводять у лісі, на кухні, в залі, на різні сюжети (гравець може бути й аристократом при дворі будь-якого Людовика, і магом довільного кольору та віку).

Одним із основних занять на фестивалі була і залишається пісня. Співають та грають тут багато і зі смаком. Любовні наспіви змінюються бойовими маршами, російська, українська та білоруська мови звучать одна за одною без усякої черговості. Добре що бардів і менестрелів на фестивалі вистачає, щоб пісні не змовкали до глибокої ночі.

Ті, хто трішечки стомився від музики, беруться вивчати оголошення, якими обклеєно всі стіни. Тут можна побачити все, чим буде багатий новий ігровий сезон: ігри в різних містах, фестивалі та зльоти.

Кожний, у кого була така можливість, приїжджав на «Чугунок» в історичному чи фантастичному костюмі (частково власноруч пошитому). Зустрічалися такі цікаві варіанти крою та дизайну, що більшість модельєрів були б осоромлені.

І досить складно було вибирати між семінаром із рольового моделювання та музичною історичною виставою. А ще потрібно встигнути на камерну гру, де саме зіткнулися інтереси істот з трьох різних світів. Як таке пропустити?

Юрій ПЕРЕБАЄВ.

Фото автора.

Микола ГАПОЧКА: «Я людина жорстка, вредна, але чутлива»

ХТО Ї ХТО

Із досьє «ГУ». Микола ГАПОЧКА. Народний депутат України, лідер депутатської групи «Народний вибір». Трудову діяльність розпочав у 16 років, спершу був теслею, потім очолював будівельне підприємство, працював на посадах голови райдержадміністрації, першого заступника голови Луганської обласної держадміністрації. Одружений. Має двох дорослих синів і онуку. Закінчив два інститути і захистив кандидатську дисертацію.

— Миколо Михайловичу, який період вашого життя могли б назвати найскладнішим? — А в мене завжди все було складно й напружено. Мій батько — інвалід війни, матеріально наша родина жила скрутно. Тому довелося після восьмого класу піти працювати. У шістнадцять років я вергав колоди у два рази більше за мене. Мені не було легко ані замолоду, ані в зрілому віці. Нині прийшов до парламенту — і це також праця не з легких. А я ж бо гадав, що з моїм чималим досвідом адміністративної роботи все має піти, як по маслу. Та, з'ясовується, дуже помилявся. Доводиться переоцінювати власні погляди, позиції, взагалі по-іншому сприймати людей. У парламенті інакша робота, стосунки, інший мікроклімат. Адмінресурс тут жодної ролі не відіграє. Депутати всі рівні — від Литвина до Гапочки. От прийшов я — колишній адміністратор, вольовий, з важким характером. Подивився і зрозумів, що треба відмовитися від колишнього стилю. Але ж характер нуртує! Тому той період, коли моя психологія переживала цілковиту революцію, легким аж ніяк не назвеш. Та й тепер, як у координатора групи депутатів «Народний вибір», трапляються труднощі. У колективі люди всі авторитетні, у кожного власна політика, ідеологія й мета, до того ж і вік у де-

путатів різний. Тонкощі взаємодіносин — це дуже складний механізм.

— Але ви з 26 років на керівній роботі, тож досвіду спілкування з людьми вам не позичати...

— Так, керівником я став рано. У 16 років прийшов до Білокураїнського ПМК учнем теслі, а десять років потому очолив найбільше в районі підприємство. Це був безпрецедентний випадок для радянських часів. Гадаю, тоді головну роль відіграли мої ділові якості, а не знання психології людини. Досвід роботи з людьми я набував роками. Вчусь і нині. Я, наприклад, вважаю, що дуже важливо за певних обставин уміти сказати «ні!». Якщо такого вчинку вимагає спільна справа, треба вміти сказати «ні» навіть тому, від кого ти, можливо, залежний. Така позиція не позбавлена елементу жорсткості, але для державної людини вона вкрай важлива, бо оберігає її від внутрішньої суперечливості і сумнівів у правильності свого вибору.

— Ви колись сказали: «Якщо ти нічого не можеш дати людям, віддай їй частинку власної душі». Але одній людині Бог дав співчуття до людей, іншу такою рісвою обділив. І в парламенті це особливо помітно.

— Трагедія нашого суспільства, та й усього людства, в тому, що нам бракує самооцінки, самоконтролю й

самокритики. Якщо ти ніколи не сумніваєшся в собі, гадаєш, що за будь-яких обставин приймаєш правильне рішення, — ти не зовсім здоровий. І ще мене турбує те, що людина при владі часто акумулює в собі зло. Але влада — це минуше, як потім дивитися людям у вічі? Я людина жорстка, вредна, але чутлива. У мене клубок до горла підступає, коли бачу чужу біду, тому завжди прагну допомогти. Не кон'юнктурно — по-людськи.

— А часто себе критикуєте?

— Повірте, ніхто мене так сильно не критикує, як я сам. Знаю свої недоліки. Але знаю й інше. Вчора я був теслею й тягав колоди, сьогодні представляю найвищий законодавчий орган держави, а завтра буду пенсіонером. Я вийшов із народу, туди й повернуся, тому маю нести відповідальність конкретно за кожну людину, котра звернулася до мене по допомогу, і загалом за весь український народ. Я завжди казав про це своїм виборцям.

— Ви справляєте враження цілком упевненої в собі людини. Але всі ми так влаштовані — у якісь моменти не від того, що приміряти чужу сорочку. Побувати в іншій ролі, в іншому світі. Один тим самим задовольняє свої амбіції, для іншого цей порив супроводжується бажанням встановити шонайвищу планку в досягненні життєвої мети. Що скажете про себе?

— У свої неповні шістнадцять років я стояв на узбіччі дороги і, обтираючи з обличчя бризки білої води обкомівської «Волги», казав сам собі: от виросту, навчуся і також на такій машині їздитиму. Це не було ані дитяче прагнення відплати, ані провінційна заздрість. Таким чином я давав

Фото з особистого архіву депутата.

собі настанову на майбутню велику працю, завдяки якій людина й отримує вимірні блага. Тож, можна сказати, замолоду я подумки приміряв сорочку секретаря обкому партії. Але ним, хвалити Бога, не став. А от чорною «Волгою» поїздив.

— Судячи з біографії, вам завжди доручали найвідповідальніші ділянки роботи. Те, що ви так швидко піднімалися службовими сходами, свідчить про ваші здібності. А чого ви не вмієте робити?

— Мені багато що не дано в цьому житті. Приміром, крім яєчні, нічого приготувати не вмію. Я не лягаю у траву й не дивлюся в небо, не зриваю квітів, не граю на гітарі, не шлю жінкам привітання на 8 Березня, забуваю дні народження родичів і близьких мені людей. І ще не можу стримати себе, коли бачу хамство.

— І тоді вдається до жарту, який може поставити людину на місце або розрядити напруження. До речі, Миколо Михайловичу, звідки у вас таке знання приповідок, афоризмів, анекдотів, пісень?

— Я їх не колекціоную. Експромті народжуються самі собою. Я їх навіть не пам'ятаю. Мені казали, що журналісти їх за мною записують. Можливо.

— Пригадайте хоч один свій афоризм.

— Якось у розмові хтось повчально зазначив, що скромність прикрашає людину. А я тут-таки докинув свої «п'ять копійок»: «Скромність — непогана штука, тільки вона робить людину жебраком».

— У вас вельми оригінальне прізвище, і воно вам дуже личить. Звідки воно пошло?

— Це суто українське прізвище, що походить від жіночого імені Гапка. Мої предки

привезли її на Донбас з Чернігівщини. Тож мою національність з іншою вже не сплутаєш: Гапочка — значить «хохол».

— Де тепер мешкає ваша родина: у Києві чи в Луганську?

— У Білокураїному, в райцентрі. Ані дружина, ані я пом'янути місця проживання не схотіли. Це батьківщина, там живуть батько й мати, там стоїть власний дім. Там я відпочиваю душею. Шоправда, робочий день у мене інколи триває по 24 години на добу. Відпочиваю під час роботи, але коли треба все-таки відійти від справ, їду на конюшню. Мені на 50-річчя подарували коня. Очолую Луганську обласну Федерацію кінного спорту. Коні — то для мене також серйозно.

Алла АНТИПОВА.

На знімку: Микола Гапочка на полюванні, хоча головна його зброя — це гострий жарт.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Польща про співробітництво та взаємну допомогу в галузі попередження катастроф, стихійних лих, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Польща про співробітництво та взаємну допомогу в галузі попередження катастроф, стихійних лих, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, підписану в м. Варшаві 19 липня 2002 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 січня 2003 року.
№ 450-IV

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики

Верховна Рада України постановляє: Договір про проведення узгодженої антимонопольної політики, підписаний на засіданні Ради глав урядів держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав у м. Москві 25 січня 2000 року, ратифікувати з таким застереженням: «За винятком положень, що допускають правосуб'єктність Міждержавної ради з антимонопольної політики».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 січня 2003 року.
№ 449-IV

Модель влади, яку вибираємо

МОНІТОРИНГ

«Голос України» продовжує досліджувати громадську думку своїх читачів. Цього разу наші власні кореспонденти вирішили дізнатися ставлення наших співвітчизників до запропонованої політичної реформи.

Як відомо, 24 серпня минулого року у своєму зверненні до народу Президент України Леонід Кучма запропонував перейти від президентської республіки до парламентсько-президентської. І в такий спосіб наблизити модель управління державою до європейської. Шоправда, пропозицію глави держави було сприйнято неоднозначно, і вона викликала жваву дискусію у середовищі політиків і політологів. Думки й коментарі з приводу політичної реформи часто-густо мали суперечливий характер.

Саме тому редакція газети і вирішила поцікавитися думкою наших читачів про майбутню політичну реформу. Зокрема, їм пропонувалося відповісти на запитання:

«Чи підтримуєте зміну мо-

делі управління державою з президентської на парламентсько-президентську

- так;
- ні;
- не визначилися;
- запропонуйте свій варіант»

Цього разу опитування проводили наші власні кореспонденти в Автономній Республіці Крим, Дніпропетровській, Житомирській та Хмельницькій областях.

Більш як дві третини жителів цих регіонів — **36,25 відсотка респондентів** — підтримують проведення політичної реформи і висловлюються за зміну повноважень глави держави та Верховної Ради.

Лише кожний п'ятий опитуваний — **18,75 відсотка** — заперекує необхідність проведення такої радикальної реформи і пропонує зберегти модель президентської республіки.

Проте найбільше наших співвітчизників — **38,75 відсотка читачів нашої газети** — ще й досі не визначилися у

своєму ставленні до запропонованої реформи.

6,25 відсотка респондентів запропонували своє бачення державного устрою нашої країни. Зокрема, **15 відсотків кримчан** переконані, що в основі владної моделі в Україні треба покласти принципи парламентської держави за моделлю Криму. А от дніпропетровці, з тих, хто запропонував свою модель управління державою, — **по 5 відсотків респондентів** — хочуть запровадити в Україні або «диктатуру», або «монархію».

Цікаво розділилися голоси опитаних і в самих регіонах. Найбільше прихильників — майже дві третини опитаних — парламентсько-президентської республіки проживає в АРК. Друге місце за кількістю прихильників посіли дніпропетровці, 45 відсотків яких підтримують проведення політичної реформи.

Найменше прихильників реформи проживає у Житомирській та Хмельницькій областях — по 20 відсотків респондентів.

Саме в цих регіонах налічується, хоч як дивно, найбільше й тих, хто ще не визначився у своєму ставленні до нової моделі влади в Україні. На Поділлі таких громадян — половина опитаних, а на Житомирщині — 65 відсотків.

Наш тамтешній власний кореспондент Олексій Кавун цитує відповіді деяких респондентів. Ось що, зокрема, вважає сорокарічний робітник: «Хай залишається так, як є. Бо ми така країна, де після кожної зміни народові живеться тільки гірше. Ті, кому потрібно, нині купують депутатів,

щоб ті голосували, як це комусь потрібно. А коли у Верховної Ради буде більше влади, то платимимуть ще більше. А що з того простому робітнику, якому затримують зарплату в 250–300 гривень на півроку?» Тим часом службовець вважає: «Я за парламентсько-президентську модель. Під час наступних президентських виборів у хід підуть такі суми грошей, що напевно зможемо обрати гідного Президента. Найпевніше, переможе ставлення найгірших олігархічних сил, які дбатимуть не про інтереси держави й народу, а про те, як збагатитися настільки, щоб вистачило грошей і далі залишатися при владі. Під час парламентських виборів теж не завжди перемагають кращі, але ж у Верховній Раді рішення приймають у протистоянні різних сил, тож легше зрозуміти, хто чого добирається насправді».

І, як своєрідний підсумок думок, наведемо слова пенсіонера: «Я за українську владу. Щоб служила українському народові, а не Росії чи США, чи, знову ж таки, «рідним» олігархам. А форма організації державної влади не має особливого значення. Японія після війни тому й вирвалася в економічному розвитку вперед, що влада діяла патріотично, дбаючи про інтереси власної держави. Хоч там, здавалося б, пережиток середньовіччя — залишили імператора. Тож головне не форма, а те, які цілі ставить влада».

Одне слово, є над чим подумати обом гілкам влади. Зокрема, про виконання своїх обіцянок.

Володимир КОРОЛЮК.

«КРУГЛИЙ СТИЛ»

Починають і виграють «чорні» технології?

Такого висновку дійшли учасники «круглого столу», організованого Інститутом політики за підтримки проекту «Вибори та політичні процеси».

В основу досліджень, доповідей та дискусій лягли підсумки довиборів до Верховної Ради, що відбулися в Черкасах, на Дніпропетровщині та Вінниччині, де наочно проявилися технології, які «ще не відображаються у законодавстві».

За словами одного з доповідачів — народного депутата Миколи Томенка, характерною ознакою парламентських довиборів була їх департизація. Роль партій, які висували своїх кандидатів, звелася майже нанівець. Зате широкого розмаху набрав «конкурс послуг». Якщо раніше такі послуги були товарними (цукор, гречка, мука, продуктів та м'ясні набори), то тепер цей «ринок» перейшов на гроші. При цьому якогось використання адміністративного ресурсу не спостерігалось. Адміністрація на довиборах ніби самоусунулася, відійшла «в тінь». Споглядальну позицію на довиборах зайняв і Центровиборчком, роль якого на місцях була непомітною.

Народний депутат Юрій Оробець повідомив, що на довиборах вдосконалювалися технологія клонування, запозичена з Росії, та дезінформація виборців. Наприклад, поширювалися чутки, що певний кандидат приїде на дільницю, щоб обдарувати тамтешніх мешканців. Люди сходилися та обурені розходилися, бо їх просто обдурили. Цю технологію застосовували повсюди.

Активно використовували «технології» й таке: зарховували виборців в агітатори. Завдання тих зводилося до одного: проголосувати самому й завербувати ще кілька голосів. Розповідаючи про що технології, керівник місцевого комітету виборців депутат Черкаської міськради Павло Карась звернув увагу на те, що навіть потужна незалежна преса Черкащини спасувала перед тотальною купівлею голосів виборців.

За його словами, «агітатор» за знайдений голос одержував 10 грн., а сам «голос» за свій підпис у бюлетені — 20 грн. Враховали психологію українського електорату: взяв гроші — відпрацюй. Народний депутат Юрій Оробець повідомив, що, за оцінками експертів, на Черкащині «брудні» технології коштували 300–500 тисяч доларів.

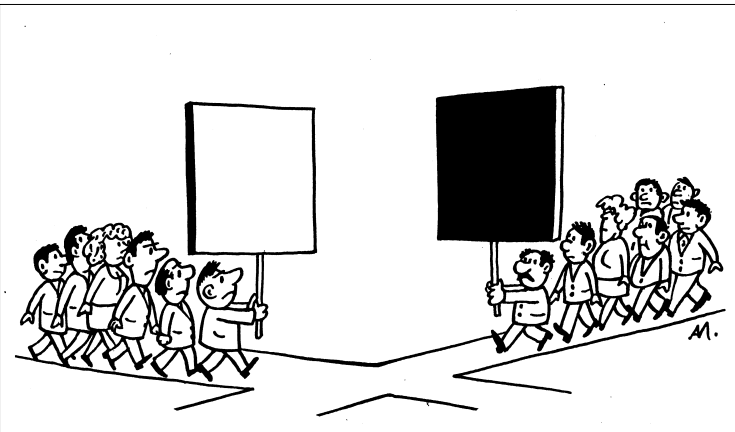
Народний депутат Юрій Ключковський звернув увагу й на таку «новинку», як маніпулювання списками виборців. Оформлюються відкріплювальні посвідчення, і виборчі голосують за прохідного кандидата там, де цього потребує ситуація. А щодо клонування, то на минулих виборах почали «творити» не тільки фізичних двійників, а й цілі партії та блоки, як це сталося, приміром, з «Рухом» Бойка та «За Ющенка» Ржавського.

Звертали увагу й на те, що на парламентських виборах, а пізніше й на довиборах, працювали одні й ті самі команди, які використовували найпоширеніший засіб — укладання так званих соціальних договорів: підпишіть, проголосуйте, візьміть гроші.

Учасники «круглого столу» констатували: скрізь, де роздавали гроші, виграли ті, хто їх роздавав, а зіставити ці акції з конкретними кандидатами в народні депутати важко. Через те й очевидних конфліктів на фініші кампанії — у день голосування — спостерігачі, як правило, не фіксують, а якщо й помічають, то дрібні вершечки айсберга, бо вибори вже зроблено. Тобто куплено.

Передбачається, що майбутня кампанія виборів Президента «затребує» до 1 млрд. грн., і в ній змагатимуться найбрудніші технології. Противагою їм можуть стати тільки вибори на ідеологічній платформі. Але чи готовий наш виборець проголосувати за ідею — таке запитання пролунало наприкінці роботи «круглого столу».

Анатолій КАРАСЬ.

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО.

Скрізь, де роздавали гроші, виграли ті, хто їх роздавав

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

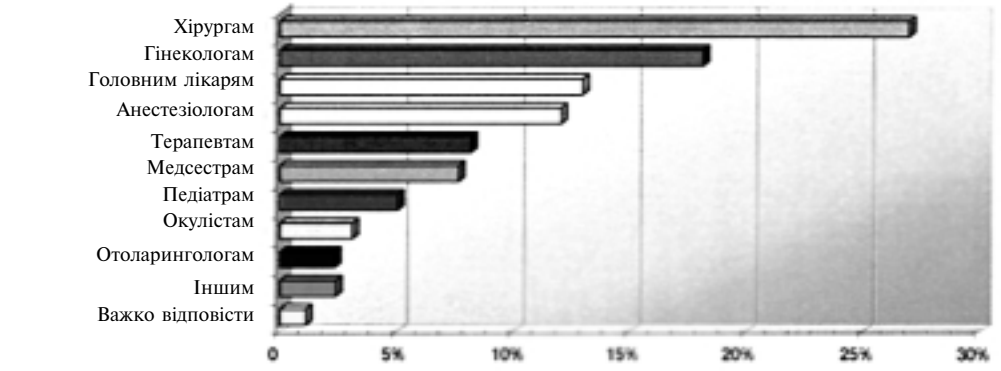
Утому, що воно справді платне, схоже, ніхто вже не сумнівається. Принаймні із тих співгромадян, хто так чи інакше є споживачем вітчизняного медичного сервісу. Втім, це та соціальна проблема, про яку всі знають і мовчать. Сама епоха ринкових реформ диктує суспільству свої умови: за будь-які послуги треба платити. Та в медицині сьогодні склалася особливо цинічна ситуація. З одного боку, охорона здоров'я теоретично лишається безплатною. З другого, цей алогізм заповнює корупція.

Кому, коли й за що

СОЦОПИТУВАННЯ

У листопаді минулого року Центр «Соціс» провів всеукраїнське соціологічне дослідження громадської думки «Корупція в державних медичних закладах України». В ньому брала участь тисяча респондентів.

На запитання «Яким фахівцем, за вашим досвідом, пацієнти найчастіше дають хабарі?» відповідь була така:

Три чверті учасників опитування оцінили роботу системи охорони здоров'я як скоріше або зовсім незадовільну.

Цілком задовільно	1,7%
Скоріше задовільно	19,4%
Скоріше незадовільно	37,0%
Зовсім незадовільно	38,5%
Важко відповісти	3,3%

Більшості респондентів (71%) за останні три роки не відомі факти повністю безплатного лікування.

МЕДОГЛЯД

П'ять пишемо, два запам'ятовуємо

— Завтра уроків не буде. Нас ведуть у поліклініку на медогляд, — заявила з порога донька-дев'ятикласниця.

«Ну й добре», — подумала я. Давно збиралася з дитиною сходити до лікарів (перехідний вік, усе-таки), але часу все не вистає. Раніше, коли донька була маленька, ми регулярно відвідували дільничного терапевта й окуліста. Ганнуса перенесла три операції — виправляли косокість — тому до офтальмолога ми ходили частіше, ніж до бабусі з дідусем у гості.

Наступного дня я з нетерпінням чекала повернення дочки з районної поліклініки, подумки складала ікебану з діагнозів, які їй там поставлять фахівці. Яким же було моє здивування, коли дитина радісно констатувала: «Я найздоровіша в класі!»

На обхідному листку напроти кожного лікаря — кардіолога, терапевта, хірурга і... окуліста — справді стояло оптимістичне резюме: «Здорова».

— А як же твоя блідість, часті вітрати свідомості, зір, нарешті, — не заспокоювалася я. — Адже так не буває. Як тобі вдалося все це приховати?

Насамкінець ми з дочкою посварилися. Вона заявила, що я не хочу бачити її «абсолютно здоровою» і не радію результатам медогляду. Я б раділа, але не вірю я таким результатам. Ні, я не відношу себе до матерів, котрі самі полюбують лікуватися і «заліковують» своїх чад. Зовсім ні. Але я реалістка і мені відомі всі проблеми зі здоров'ям моєї дитини не з медичної картки, а з реального життя. За такого підходу лікарів я могла б погодитися на вердикт «Формально здорова» в обхідному листку. Можливо, не настільки радісно, зате чесно. Моя вчителька математики, оцінюючи знання недбайливих учнів, щоб не псувати загальну картину успішності, виставляла оцінки за принципом «п'ять пишемо, два запам'ятовуємо». Гадаю, цей принцип працює не тільки в школі.

Анастасія ІВАНОКО.

Толока для лікарні

У Волочиську місцева влада запросила всіх допомогти медикам. Промислові підприємства, сільські господарства, приватні фірми не залишилися осторонь благодійної справи. І ось результат — п'ять цілком оновлених відділень. Нещодавно стало до ладу ще й шосте. На його ремонт і обладнання було витрачено 320 тисяч гривень. У місцевому бюджеті таких грошей не знайти, а ось толокою — впоралися. Тепер до весни планують відремонтувати ще й офтальмологічне відділення.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

За що саме вам чи вашим рідним доводилося давати гроші, подарунок або надавати послуги	
Оформлення у лікарню	11,9%
Проведення операції	39,1%
Позачергове медичне обслуговування	7,0%
Проведення інструментального обстеження, надання консультації відомого фахівця	26,1%
Отримання безплатних ліків	4,2%
Отримання медичної довідки, лікарняного	6,2%
Уважніше ставлення до себе з боку медичного персоналу	40,6%
Інше	2,5%
Відмовилися відповісти	3,3%

Майже три чверті респондентів різною мірою не згодні вважати нормою так звані благодійні внески пацієнтів під час госпіталізації до державних медичних закладів.

З точки зору опитаних, поширення корупції в державному медичному секторі України спричинено низькою заробітною платою працівників та недосконалістю законів, які не дозволяють суворо покарати за корупцію. 85% респондентів не відомі факти виявлення корупції в державних медичних закладах з покаранням конкретних осіб, які брали хабара.

Р. С. Про конкретні факти корупції у сфері вітчизняних медичних послуг, за матеріалами, що надані загальноукраїнською громадською організацією «Антикорупційний форум», читайте у наступних випусках нашої рубрики.

«Дитяча на Черемушках» не підведе

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Олег Шуріпа виріс в ... аптеці. Та й де він міг ще рости, коли його батько, Євген Степанович, ось уже 53 роки працює аптекарем. Нині він завідувач, а син — його заступник у кам'янець-подільській аптеці №5. Це єдине комунальне аптечне підприємство в місті. Є в закладі висококваліфікована консультація по телефону. Для кількох поколінь кам'ячан «дитяча на Черемушках» — і добрий порадишник, і рятівник. До речі, з 200 державних аптек на Хмельниччині залишилося лише 33.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.
На знімку: чуйний та надійний колектив виплекав Євген Шуріпа.

Фото Станіслава СТОЯНОВСЬКОГО.

Діагностика за анкетою

ЖІНОЧА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Рак молочної залози серед онкологічних захворювань, згідно із світовою медичною статистикою, посідає одне з перших місць. Спостерігається певна закономірність у тому, що ця хвороба грудей розповсюджується зі Сходу на Захід. Це своєрідна розплата за цивілізацію.

Один із найнижчих показників цього захворювання у країнах ісламу. Це пов'язано з способом життя. Віра забороняє мусульманкам робити аборти. Вони традиційно довше годують груддю. На Заході ж люди пізніше одружуються, народжують дітей. Сучасна жінка жертвує усім заради кар'єри, перевтомлюється, нервується. А робота ендокринної системи залежить від головного мозку. Організм так внаштовпується, що залоза — це своєрідний індикатор, який відображає здоров'я всього організму.

За різними оцінками фахівців, від 50 до 80 відсотків жі-

нок мають різноманітні відхилення у функції молочної залози. Скажімо, так звана мастопатія, має декілька десятків форм (її наявність означає, що у жінки є якісь гормональні проблеми). Якщо мастопатію не лікують, тканина молочної залози змінюється і стає вразливішою до різноманітних форм раку. Але злоякісна пухлина росте від 8 до 15 років, навіть швидкоплинні її форми розвиваються близько трьох років, тому раннє діагностування може зберегти життя.

Та не кожна жінка наважиться самостійно піти до такого «страшного» лікаря, як

онколог. Група вчених під керівництвом кандидата медичних наук, завідувача науково-дослідницького відділення Українського НДІ онкології та радіології Ігоря Пономарьова розробила спеціальну анкету для раннього виявлення мастопатії. Фахівці вважають, що з допомогою цього тесту можна вирішити цю соціальну проблему. Мета цього анкетування не поставити діагноз, а виявити, наскільки у жінки виражені чинники ризику. Оцінити відповіді і, з огляду на це, визначити, до якої групи ризику жінка належить.

Уже протестовано 3000 жінок, у 300 виявлено мастопатію, у 14 — рак молочної залози, але на ранній стадії. В Швеції, Фінляндії, Голландії, де вже давно застосовують таке анкетування, результати лікування поліпшилися на 70 відсотків.

Леся КОВЕРЗНЕВА.

Фото Бориса ДВОРНЮГО (Україноформ).

Нещодавно в Центрі трансплантації Запорізької обласної лікарні здійснено пересадку донорського серця. Операція тривала чотири години. Її провів Олександр Никоненко — лауреат Державної премії, доктор медичних наук, головний хірург Запорізької області.

На знімку: професор Олександр Никоненко тримає в руці модель серця, успішну трансплантацію якого він провів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

КРИМІНАЛЬНА ІСТОРІЯ

Робота зі свідком

Ця історія сколихнула Хмельницький. Вона розвивалася у кілька етапів, причому кожний був трагічним по своєму.

У жовтні 2001 року зник молодий хмельничанин Сергій М. Востанне його бачили в місцевому кафе «Діана». Якийсь час потому правоохоронці розпочали розслідування і вже до Дня міліції готові були розкрити справу.

Із заяви Ростислава Колісника на ім'я старшого слідчого прокуратури м. Хмельницького Ю. Кирика і прокурора м. Хмельницького В. Шевчука:

«13 грудня мене й мого брата — Колісника М. В. викликали до ПЗВМ (південно-західне відділення міліції) м. Хмельницького для дачі показань за фактом зникнення Сергія М. з бару «Діана», де ми з братом працювали.

Працівників міліції цікавили обставини перебування у зазначеному барі Сергія М. 26.10.2001 р. і обставини його зникнення після конфлікту, який начебто мав місце між нами й Сергієм.

Хоча я й мій брат дали пояснення про непричетність до зникнення зазначеної особи, нас обох ізолювали в різні кабінети, де із застосуванням фізичної сили працівники міліції твердили, що це робота наших рук, застосовуючи при цьому електричний струм з допомогою телефонного апарату.

Мене примусили підписати відмову від участі у справі захисника, а також вигадані ними обставини вбивства Сергія, до зникнення якого я і мій брат не мали жодного стосунку.

Лише після закінчення таких допитів мені було надано можливість зустрітись із захисником».

Брати Колісники — студенти факультету бізнесу і права Хмельницького університету. Старший, Мирослав, на той час навчався на п'ятому курсі, молодший, Ростислав — на другому. Обидва підірбляли в кафе «Діана» діджеями.

Отже, 13 грудня позаминулого року їх викликали в міліцію для дачі свідчень з приводу зникнення Сергія М., студента одного з Хмельницьких вузів.

До того горезвісного вечора брати (як вони стверджують) не були знайомі з відвідувачем. Його прізвище та ім'я Колісники почули в міліції, коли їм показали фото зниклого хлопця. Спочатку хлопці просто давали свідчення. Під вечір ситуація змінилася — їх самих почали звинувачувати в убивстві. Все, що з ним відбулося цього дня в міліцейському відділенні, Ростислав потім розписав по хвилинах.

13-го братів затримали. І лише за два дні до них прийшов адвокат. Але його одразу не випустили до хлопців. За словами Володимира Григоровича Колісника, який, власне, й найняв захисника своїм дітям, слідчий мотивував відмову тим, що в нього йде допит. Під дверима слідчого, пригадує Володимир Григорович, вони з адвокатом просиділи годин і чотири. Після чого захист все-таки пустили до «свідка». Обвинувачення на той час висунуто не було. Батьки дві доби не знали, де перебувають їхні діти.

Коли батько побачив Ростислава, обличчя в того було розпухле й червоне. Хлопець сказав адвокатові, що написав явку з повинною... Навіщо? «Бо отам, у слідчого, сидять конвоїри, котрі мене катували», — таке було пояснення «свідка». У присутності адвоката хлопець відмовився від свого зізнання. Захисник написав хлопцям до прокуратури, щоб дозволили провести розслідування цих обставин і експертизу побоїв. Судово-медичну експертизу так було проведено. Є акт, де зафіксовано легкі тілесні ушкодження, отримані Ростиславом, можливо, у дні, коли він давав свідчення в міліції.

Після чого суд дав «добро»... на затримання Ростислава ще на десять діб. Потім його випустили.

Торік у місцевих газетах з'явилася інформація про те, що знайдено тіло Сергія М. без слідів насильницької смерті.

Майже через рік після першого затримання Ростислава забрали знову. Відбувся суд, який дав санкцію на його арешт. Старший брат Мирослав залишається під підозрою. У нього є алібі — того вечора він був з дівчиною. А Ростиславові нині пред'явлено обвинувачення в умисному вбивстві... Хоча офіційно хлопець відмовився від своїх торішніх зізнань.

Батьки побоюються фізичного й психологічного тиску на сина з боку правоохоронців, щоб Ростислав повернувся до своїх початкових свідчень, підписаних під час слідства. Нині Ростислав перебуває у слідчому ізоляторі в очікуванні суду.

Ольга ВІТЕР.

ФАЛЬШИВКА

Справа псевдоветеринарів-фармацевтів

Правоохоронці Дніпропетровщини викрили підприємство з виробництва ветеринарних препаратів, яке протягом року підробляло вітаміни для тварин під товарним знаком «Трівіт». Право на його використання має лише одне із столичних підприємств.

Препарат із невідомих речовин виробляли в одному з сіл Дніпропетровщини. За документами — розчин для ін'єкцій мав би допомагати хворій на рахіт та авітаміноз худобі та птиці.

Роботу підприємства зупинено. Правоохоронці вилучили майже три тисячі пляшечок псевдо«трівіту». Збитки, завдані законному власнику торгового знаку, встановлюють експерти з управління з боротьби з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності. Не менш важливо встановити і шкоду, завдану здоров'ю худоби. Керівникам підприємства доведеться відповідати і за випуск недоброякісної продукції, і за крадіжку бренду. Втім, прокоментувала ситуацію заступник начальника управління забезпечення протиепізоотичної роботи Держдепартаменту ветеринари Валентина Титаренко, це не перший випадок фальсифікації ветеринарних препаратів.

Іван ЛАЗНЮК. ▼

«Українців у Польщі сприймають як потенційних винуватців за будь-який злочин»

ЖИТТЯ ЯК ЖИТТЯ

Протоієгумен настоятель греко-католицьких монастирів ордену отців-василіанців Польщі отець Марко «нав'язав співробітництво поліції Варшави». Звучить інтригуюче, чи не так? А причини тісних контактів церкви і поліцейських — наші нелегали в Польщі, і зокрема у Варшаві.

Для українців, які постійно живуть за кордоном, церква — дещо більше, ніж просто культовий заклад. Там вона виконує не тільки релігійну функцію. Навколо церкви організується культурне та громадське життя діаспори, бо саме тут люди зустрічаються одне з одним, обговорюють проблеми і приходять на допомогу.

Я була широздивована, коли дізналася, що дві третини парафіян греко-католицької церкви у Варшаві — це українці, котрі приїхали до Польщі на заробітки. І їх кількість щодень збільшується. А оскільки нашому менталітетові властива риса, «як тривога, то до Бога», до церкви ці люди, які ви розумієте, часто приходять не тільки помолитися, а й знайти серед «своїх» співчуття, підтримку, вихід з безнадійної ситуації.

— До нас потрапляють різні люди, — розповідає отець Марко. — По-перше, ті, хто хоче, щоб йому допомогли знайти роботу. Це основна причина, через яку українці потрапляють до нашого храму. Річ у тім, що дехто з поляків, які шукають працівників, повідомляють про це в церкву. Невпоприбулі в пошуках заробітків швидко дізнаються, що, як і де, і приходять до нас. А до-

влаштуватися на роботу, з ким з українців Польщі є сенс зустрітис. А по-друге, сюди звертаються люди, в яких щось сталося: їх пограбували, прогнали з роботи, не заплативши грошей, відібрали або загубили документи. Або просто з проханням допомогти повернутися додому. І допомагаємо, даємо грошей на дорогу...

— Як народилася думка про співробітництво з поліцією?

— Ми її, по суті, нав'язали. Справа в тому, що одна з постійних і давніх проблем у Польщі — це рекет. Російський чи український — не має значення, скажемо так, російськомовний. До мене приходило багато людей і розповідало, як відбуваються ці грабунки. Зрештою я написав листа міністрові внутрішніх справ Польщі, в якому висловив подив, що варшавська поліція не займається такими справами. Я також зазначив: у цьому випадку виникає думка, що поліція співпрацює з рекетом. Треба сказати, після листа поліція дуже швидко відгукнулася. Один із офіцерів зустрівся зі мною і запитав, чи готові ми до співробітництва. Потім було ще кілька зустрічей, на які прийшли потерпілі й розповіли поліцейським, де і як все відбувалося. В підсумку

який і нині діє: є анонімний телефон поліції, за яким по гарячих слідах може зателефонувати будь-хто із скривджених своїми чи поляками українців. Спеціальні картки на зразок візитних з цим та іншими телефонами поліції лежать у церкві: на одному боці — телефони, а на іншому — польською написано прохання до поліції допомогти. І якщо хтось з такою карткою підійде до поліцейського, той зобов'язаний передусім зайнятися його справою і допомогти потерпілому. Картки з відома поліції ми надрукували за власний кошт. До речі, це не так дорого.

— Чому саме такий механізм?

— Річ у тім, що українці з багатьох причин бояться польської поліції. І я пояснив полякам ці причини. По-перше, більшість тих, хто став нелегалом, мали гіркий досвід спілкування з правоохоронними органами в Україні: міліція або не допомагає в біді або співпрацює з рекетом. До того ж, як я дізнався з розповідей деяких людей, українська міліція буває така цинічна, що навіть не приховує свого зв'язку з рекетом. А друга причина така: польська поліція замість того, щоб допомогти пограбованій людині, починає її допитувати, хто він, звідки, навіщо приїхав до Польщі. Після такого допиту людина вже нічого не хоче казати і просто тікає з поліцейської дільниці. Тому ми акцентували увагу польської сторони на тім, щоб вона займалася кримінальними справами, а не потерпілими людьми. І якщо в мене з'явиться інформація, що поліція не розслідує злочин, а переслідує наших людей, то ми переслідуватимемо поліцію Варшави.

Окрім системи з картками та анонімним телефоном, у нас у парафії є людина, котра збирає всю інформацію про злочини проти українців. Їй також можна розповісти про свої проблеми, а вона, маючи прямий зв'язок з офіцером по-

ліції, у свою чергу, може натиснути на поліцію.

— Чи контактуєте ви з нашими консульськими службами?

— Безумовно. Ми постійно підтримуємо зв'язок з Посольством України. Я також не раз розмовляв з нашим консулом у Варшаві. Спільно ми хочемо створити програму моніторингу громадян України, які з тих чи тих причин зіткнулися з діями польської поліції чи суду. Адже нам відомі випадки порушення прав людини польською Фемідою. З цього приводу ми вже розмовляли з Гельсінською фундацією з прав людини, і вона готова зайнятися проблемами українців у Польщі.

— Що ви маєте на увазі, коли кажете про порушення прав людини?

— Хіба можна вважати нормальним, що українців у Польщі сприймають як потенційних винуватців за будь-який злочин? Коли щось десь трапляється і поряд є українець, то він відповідатиме за скоєне без особливих з'ясовувань його причетності. Це трапляється дуже часто, бо так простіше й швидше, адже не треба шукати справжнього злочинця.

— Чому таке ставлення?

— Причин декілька. По-перше, тривалий вплив комуністичної пропаганди, що представляла українців як бандитів і головорізів. І цей негативний стереотип живий і досі. По-друге, спільна недавня історія, яку не до кінця висвітлено, і тому кожен народ плекає власну жертву. По-третє, українці, котрі здебільшого працюють тут по-чорному, у свідомості поляків ув'язуються з такими поняттями, як контрабанда і злочинність. По-четверте, оцінка в Польщі сучасної української політики. З одного боку, польські політики декларують відданість польсько-українським відносинам, а з другого — наявна низька оцінка змін, що відбуваються в Україні, яку сприймають як корумповану країну, що не

Фото автора.

розвивається за європейськими стандартами. По-п'яте, практично не відчутна присутність української культури в Польщі: немає жодної серйозної культурної програми. Всі ці чинники впливають на ставлення до українців. Кількість тих, хто не любить українців, згідно із соціопитуваннями, зменшилася порівняно з минулими роками, але все одно ще надто велика...

На думку отця Марка, щоб зламати негативні стереотипи, Україні слід активніше заявляти про себе, інтенсифікувати туристичну діяльність, а для цього зробити наш кордон цивілізованішим. Отець Марко зізнався мені, що він за вдачею природжений оптиміст і вірить: Україна зможе змінити ситуа-

цію. Проте його дуже тривожить запровадження візового режиму з 1 липня нинішнього року. Здавалося б, чого тривожитися? Адже теоретично із запровадженням віз рівень злочинності знизиться, буде менше рекету і пограбувань. Але мій співрозмовник дотримується дещо іншої думки:

— Боюся, українці перетинатимуть кордон без віз і, серйозно порушуючи закон, потраплятимуть у ще жакливіші ситуації, ніж тепер...

...Якщо хтось зібрався побувати в Польщі не за туристичною путівкою, то, можливо, йому знадобиться анонімний телефон безплатної інформаційної лінії поліції у Варшаві: 0 800 120 148.

Яна СТАДІЛЬНА.

Rzeczywiście bardzo potrzebuję pomocy policji .

Якщо Вам потрібна допомога поліції, покажіть цей білет найближчому поліціантові.

На одному боці картки польською написано: «Мені справді дуже потрібна допомога поліції».

помога полягає в тому, що ми їх інформуємо, куди можна

ми спільно розробили такий механізм боротьби з рекетом,

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Ні — війні!

Фото АП.

Саме це написано на шматочку паперу, який лежить на могилі Рози Люксембург та Карла Лібкнехта. Вже стало традицією у день загибелі цих німецьких комуністів влаштовувати мирні демонстрації. Тепер вони мають яскравий антивоєнний відтінок. Особливої актуальності демонстрації набули нині, коли делати більшою стає загроза воєнної кампанії проти Іраку. Незважаючи на значний тиск з боку Білого дому, німецький лідер Герхард Шрöder вже вкотре підтвердив, що він проти збройної акції. Водночас у Раді Безпеки ООН і досі тривають дискусії стосовно можливої війни проти режиму Саддама Хусейна.

Буш отримав листа від... Бога

Преподобний Річард Вівер на прізвисько «Людина-рукостискач» прорвався на благодійний сніданок у вашигтонському готелі «Гілтон», на якому був присутній Джордж Буш, і вручив йому... «листа від Бога», повідомляє «Вашингтон пост». У листі на восьми сторінках Бог прохає Буша не воювати з Іраком, бо це спричинить 50 тисяч смертей, а операція розтягнеться на півроку.

Вівер широко відомий завдяки своєму хобі: він колекціонує рукостискання сильних світу цього. І вже зустрічався із трьома президентами США: потиснув руку Джорджу Бушу-старшому, прорвався до Білла Клінтона під час його другої інавгурації та вручив послання нинішньому американському президентові, коли той складав присягу. У своєму першому листі Бушу-молодшому він від імені Бога попросив його «стояти за Христа без політичних компромісів».

За словами священика, агенти спецслужб кілька тижнів тому побували в нього в Сакраменті й спитали, чи не збирається він знову зустрічатися з президентом, на що Вівер відповів: «Якщо того захоче Господь».

Десять мільйонів за звільнення

Власниці мережі нью-йоркських готелей Леону Хелмслі добилися в судовому порядку сплатити штраф у 10 мільйонів доларів за те, що вона звільнила менеджера одного із своїх готелів, оскільки останній був геєм.

Журі присяжних визнало, що співробітник готелю Чарльз Белл зазнав агресії та утисків з боку керівника. Сама відповідачка заявила після суду, що шокована таким рішенням. «Я гадаю, це ганебне рішення. Воно спровокує інших людей на брехню, шахрайство та крадіжки», — заявила Хелмслі. За її словами, Белла звільнили через те, що він не відповідав посаді, яку обіймав.

У космос... з магазину

Хорошу рекламу придумали в Литві. Заходиш до будь-якого магазину системи «Ікі», купуєш товарів на 35 літів (близько 58 грн.), зокрема два «космічні», що їх називає адміністрація, реєструєшся і чекаєш 15 березня, коли жереб визначить ім'я щасливчика.

Після цього в тебе з'являються дві можливості. Можна злітати в космос на двомісному американському апараті нового покоління, котрий є чимось середнім між космопланом і літаком. На висоті сто кілометрів можна відчутти невагомість і помилуватися «блакитною планетою» Земля.

А коли забракне хоробрості та здоров'я, можна послати в космос родича (хоч би й тешу). Ну а коли жалібність переможе, то можна взяти грошима. 200 000 літів (майже 334 тис. грн.) нікому не завдасть.

Апарат, на якому перший пасажир «космічного таксі» підніметься в космос, поки що випробовують. Організацією космотурів займається приватна американська фірма «Спейс адвенчерз» (тобто «Космічні пригоди»), яка бере за політ всього-на-всього 100 000 «зелених».

16 лютого акція в литовських магазинах закінчується, і покупці запитують себе: а чи не позначиться катастрофа «Колумбії» на їх райдужних перспективах?

Завідувач відділу вивчення ринку «Ікі» Робертас Шуляускас запевняє: все залишається в силі і гроші американцям уже заплачено.

Залишається додати, що цю шалену ідею придумали господарі «Ікі», яким у Литві належить сотня магазинів. Це брати Ортіз — бельгійські французи. Втім, шалена вона для нас з вами. А для братів та їхнього бізнесу — просто чудова!

Володимир СТРОЙ.

Міст для цікавих

Будівництво пішохідного мосту, який з'єднає дві частини каліфорнійського нудистського курорту, буде завершено наступного місяця. До цього «гола земля» з'єднувалася дорогою загального користування з великим потоком руху, передає Бі-бі-сі.

Спеціальний міст обійдеться в 500 тисяч доларів. Його спроектовано так, щоб прості перехожі і люди, що знаходяться в сусідніх кемпінгах, не могли побачити його оголені користувачів. Захова-ті нудистів від стороннього ока і при цьому залишити структуру відкритою було найскладнішим

завданням для архітекторів. Тепер відвідувачі дорогого нудистського курорту зможуть потрапити на міст, лише скориставшись спеціальною картою.

Місцева влада задоволена, що в них з'явилася нова визначна споруда. А гості курорту радіють новим можливостям. Так, їм можна більше не влягатися, щоб пройти до тренажерної зали. Офіційно новий міст дістане ім'я Лі Бександаля, засновника нудистського товариства, але місцеві мешканці вже нарекли його «мостом стегенець» та «голим мостом».

Держава напрокат

Князівство Ліхтенштейн, одна з найменших держав Європи, здаватимуть в оренду. У такий спосіб влада країни хоче залучити сюди організаторів великих бізнесових конференцій і стимулювати індустрію туризму.

Нова схема «Орендує країну» дасть змогу компаніям символічно брати в оренду ціле князівство разом із 33 тисячами мешканців, шоправда, без князя. «Основна ідея полягає в тому, щоб уся маленька країна була місцем проведення конференцій — з усім спектром надаваних можливостей», — повідомив Ролан Бучель, директор державного туристичного агенства Ліхтенштейну.

Найдорожча дитяча книжка

Фото АП.

«Гаррі Поттер і Орден Фенікса» — нова книжка про пригоди Гаррі Поттера, яка вийде у світ 21 червня 2003 року, — вже встала в рекорд роздрібної ціни за дитячу літературу, повідомляє АП.

Згідно із заявою американського видавця Дж. К. Роулінг, новий роман «Гаррі Поттер і Орден Фенікса» продаватимуть у США за 29,99 долара. Представники книжкової торгівлі вже назвали цю ціну найвищою, яку вони коли-небудь бачили. Попередню книжку серії — «Гаррі Поттер і Кубок вогню», що вийшла 2000 року, продавали за ціною від 25,95 долара. Переважна частина дитячої художньої літератури коштує значно дешевше. Основна складова такої високої ціни на нову книжку про Гаррі Поттера — вартість матеріалів і виробництва (у книжці понад 700 сторінок). Проте багато хто з продавців готовий запропонувати покупцям значні знижки. Наприклад, великий інтернет-магазин «Амазон. ком», де книжка вже стоїть перша в списку бестселерів, просить за неї 17,99 долара.

На фото: той самий Гаррі.

Чернігівський бандерівець дід Степан

Його примусили присягнути Сталіну, потім Гітлеру, і лише в 1943 році він сам поклявся вірно служити Україні. Більше з нього ніхто присяг не вимагав

ДОЛІ

Його примусили присягнути Сталіну, потім Гітлеру, і лише в 1943 році він сам поклявся вірно служити Україні. Більше з нього ніхто присяг не вимагав. Зайхавши у Холми, я не дуже розраховував на зустріч з людьми, з якими бачився десять літ тому: Назар Корх та Мусій Єременко вже тоді були сиві діди. Той мій приїзд їх дуже налякав. Бесіда не клеїлась. На жаль, я тоді ще не гортав їхні справи в архіві СБУ. Тому наслухався фраз на зразок «не знаю-забув-не пам'ятаю», та й годі. І от тепер у селищній раді секретар Любов Кулик підтвердила мої передчуття: «Вони вже померли...» На щастя, я мав з собою список усіх холминських бандерівців, і Любов Кулик порадувала: — А Колінченко Степан Іванович живий! Але живе не у Холмах, а на хуторі Ченчики. Це їхати лісом кілька кілометрів. Болото там після дощу, та, може, проїдете. За Холмами звертаю на вузьку піщану дорогу в сосновім лісі й подумки радію цій зустрічі, до якої я вже готовий, адже везу з собою виписки з архівних справ про холминських бандерівців. Діда це переконає і щось же він та розкаже.

Перша присяга

Машина не знати як не втопилася у калюжах, але довезла до хуторця, а там переважно хати-пустки. Розпитавшись, невдовзі постукав у потрібну оселю. Степан Іванович грівся між цибулею на печі. Я розповів йому про Корха та Єременка, це діда заінтригувало. Дав йому список бандерівців, знайдений енкаведистами в 1944 році на Рівненщині. Там Колінченко звався «Шуляком». — Ого! — здивувався 90-річний дід. — Я й не знав! — Степане Івановичу, розка-

літ тому від тодішнього голови Холминської селищної ради Анатолія Малюка. Хоча не дуже вірив, але у партизанських звітах в обласхві знайшов прізвища Т. Сластьона, Ю. Литвиненка, Д. Шевченка, А. Шевченка, які недалеко від селища «вбиті у лісі невідомо ким». Тоді ж був розстріляний партизаном секретар підпільної комсомольської організації Холмів Микола Синенко, якого німці арештували і відпустили. Свої вбили його, ймовірно, за підозрою у зраді.

Бесідуємо про те, як холминців набирали у поліцію. Набір у неї проводили в основному у

почав служити. Якось мадяри вночі напалися і почали бешкетувати. Я вистрілив у їхній бік, а мій друг прикладом побив кількох. Вони пожалілися начальству. Нас арештували і три доби тримали в тюрмі. Слідчий, слава Богу, зрозумів, що винуваті не ми. Німецький трибунал нас виправдав. Нікого ми з холминців не вбили. (Рядові холминські поліцаї з гвинтівками несли патрульну службу, охороняли вночі село. З кримінальних справ видно, що вони не брали участі у розстрілах сімей активістів, євреїв, комсомольців, комуністів. Цю брудну роботу за наказом німецького команданта виконували німці, мадяри. — Авт.). Я навіть, коли тримали під вартою дружину нашого родинного кривдника — сільського голови, пропустив до неї з передачею уночі її дочку. Ри-зикував страшенно, а вона на суді після війни про це й не згадала... — Дружина голови залишилась живою? — Так.

Коли у серпні 1943 року в Холмах почули фронтову канонаду, холминські поліцаї знали: хоч на їхніх руках немає крові, сподіватися на прощення від Сталіна — все одно, що повіситися на кінській волоссині. Залишили родини й поїхали озбозом на захід. Під Дубном на Рівненщині стали для перепочинку. Куди далі? У Німеччину? Клас-

ше встиг у її лавах повоювати в останніх боях з фашистами!).

— Були небезпечні моменти? — Так. У Чорному Кліні я підхопив коросту. Хазяйка, в якій був на постю, порадила сходити на хутір, де жив дід-знахар. Ну я й пішов. І ось на дорозі раптом попереду бачу німців. Швидко кинув пістолет у сніг. Помах моєї руки вони побачили. Почали шукати, що я кинув. Не знайшли. «Бандеровець?» — питали. Я відмовлявся. Їх це не переконало, вони вже готувалися мене розстріляти. Порятуював їхній офіцер. Він знав російську мову. Підійшов, спитав, за що розстрілюють. Я розповів, що живу в Чорному Кліні і захворів на коросту. Показав йому тіло. Він відпустив мене.

— Як прийшла Червона Армія, ви теж з нею воювали? — Ні. Нам наказали здати зброю на зберігання. І поселили в лісі у схроні. Нас там 100 душ було.

— Довго це тривало? — Аж шість тижнів йшов поряд бій за річку. То червоні її завоюють, то німці. Потім ми з товаришем вирішили піти на фронт.

— Не вірили бандерівцям? — Знаєте, ми ж не сліпі. Хіба проти такої армії можна було вистояти? Ми підкорилися силі.

(У березні 1944 року, як зізнався на допиті Н. Корх, «бандерівці, дізнавшись, що Червона Армія зайняла Рівне, відразу нас обеззброїли, розставили по квартирах, попередили: коли червоні проходитимуть, в бій з ними не вступати, бо дуже велика сила. Після проходу Червоної Армії знову за сигналом зібратися по підрозділах і чекати звакізов». Однак Назар Корх, переконавшись у безперспективності боротьби («Адже не така сила Германия, а й та відступає»), з'явився у військкомат і потрапив у штрафну роту. Після поранення під Вільном, а згодом Кенігсбергом війна для нього закінчилася. Інакше склалася доля інших холминських поліцаїв. Дехто з них теж були мобілізовані в Червону Армію і загинули на фронті. Чимало залишилось в УПА. Під час прочісування лісу загинув холминець Микола Єременко і 37 бандерівців. Переслідуювані армійськими спецчастинами упівці ховались у селях, сховах. У червні 1944 року десять з них отримали завдання пробратися додому, в Холминський район, будити Схід, «вести агітацію за самостійну Україну». Дійшли з труднощами. Чиясь необережність призвела до провалу групи.

Штрафники

Їх арештували. На них, як і на тих холминських поліцаїв, хто після 1944-го громив німців у штрафбатах, чекали тюрми, табори, 10—25-літнє спокутування своїх та чужих гріхів).

— Вас взяли в армію? — Ми записалися як місцеві жителі й нас послали в маршовий батальйон на підготовку. Потім вирішив зізнатися, хто я. Мене відправили у якийсь табір, дали під Подольськ, теж табір. Годують нормально. Військовий пайок. А я вже гадав, що справи мої кепські. Питаю: «То будуть мене судити? Пошліть краще на фронт!» — «А тобі тут погано?»

І ось привезли мене в Луганськ. Став шахтарем. Та таким, що якось зробив план 995 процентів. Представили до ордену. Але відповідна служба підказала, хто я, і все відмінили. У 1946 році мене судили і дали 10 років. Чотири роки пиляв ліс на Уралі. Коли туди їхав, мав 76 кілограмів, а переводили звідти з вагою 40 кілограмів. Але вижив. Повернувся додому 1957 року. Чим зайнявся? Я маю 17 кубіельних спеціальностей. Оце клуб, що в Холмах, я робив з двома чоловіками. Та я більш відомий як пічник. Скільки грубок, печей зробив! І досі вони гріють людей!

... Отака непростота доля діда Степана, який давно живе на хуторі, де не знають його минулого. Поховав уже дружину, си-на. Важко самому, бо дочка Олена в літах, й живе далекоува-то, у Чернігові.

Дія С. Колінченка було великою несподіванкою проголошеною незалежності України. У 1943 році йому не вірилося у це, хоч саме тоді вперше відчув себе справжнім українцем. Його, як піщинку, кидали між собою тоталітарні режими. Він дивом вижив у цій курувотері. Як і сама Україна. Чи він зробив щось для неї? Важко сказати, бо свідомим борцем за її інтереси все-таки наш герой не був і не став. Проте він — як і кожен з нас — часточка України. Зі своїми болями і гріхами, і своїми заслугами. Без нас, різних, суперечливих, неозначених, її просто не було б. Його голос у 1991 році підтримав ті ідеї, за які покляли голови сотні тисяч українців.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Ченчики
Корюківського району
Чернігівської області.
На знімку: колишній бандерівець дід Степан.

фото автора.

жись, як стали бандерівцем.

— А це завдяки голові сільради.

— Як це?!

— У нього грішок був ще з колективізації. У людей забрали худобу і загнали в хлів. Батька ж поставили сторожувати. Ну той голова вночі прийшов з загвозом і думали, що сторожа нема. А батько лежав у яслах і дивився. Забрали вони гарну корову. Думали наступного дня віддати під суд батька за неї. А він і каже: «Я знаю, хто звів корову». — «Хто?» — «Ви». Відтоді той начальник підніжки нашій сім'ї ставив. То податком безбожним обкладав, то ще яку пакость придумував. Правда, я на його москалі (дід так називає російські матюки. — Авт.) міг добряче відповісти. І він мене побоявався, бо я армію до 1937 року від-був, у 1939 році знову призвали, послали на війну, у Замості опинився, визволяв Польщу. І ось почалася війна 1941 року, уже німці Київ беруть, а мене райвійськком записав у партизани. Викликав перед приходом німців у сільраду і хотів забрати військовий квиток. А це побачив сільський голова і покидав його до себе у кабінет. І після їхнього перешіптування мене послали на фронт. Спаскудив, гад, мені життя...

— Чого?

— Повоювати не вдалося. Опинився під Курськом в оточенні. Командування розбіглося. Я з земляками вирішив проби-ватися до Холмів. Це було дуже важко, уже почалася зима. Спочатку доларали до Савинків, звідкіля був мій друг. У його сестри — хата крайня. Зайшли, а жінка перелякана:

— Тікайте! У селі партизани! — А чого їх боїться?

— Он на вулиці один такий, як ви, висить з табличкою «Спішу додому!» Стільки тут людей, що вернулись, перестріляли...

Ми у лісі перебули, а вночі мій друг пішов до своєї жінки. Вона нас нагодувала. Я поночі вирушив до своїх Холмів, остережуючись усіх...

(Про те, що партизани стріляли червоноармійців-оточених як «зрадників», я чув ще десять

лютому 1942-го. Хто ж наважився піти? Чи не парадокс: сталінська репресивна машина серйозно попрацювала у попередні роки, вимела-вичистила Чернігівщину від «ворогів». Куркулів вивезли до Сибіру.

У 1937—38 роках з Холминського району вивезено й розстріляно понад 100 «шпигунів, націоналістів».

Друга присяга

Отже, залишився тільки надійний люд. Але німецька влада все ж знайшла собі опору. Поліцію набирали переважно з недавніх червоноармійців, які опинилися між двома вогнями — німцями і партизанами.

Мусія Єременка (як свідчить справа №11164 з управління СБУ в Чернігівській області) кілька разів викликали в поліцію, але він відмовлявся служити новій владі, не хотів отримати кулю від холминських месників.

«Я знову вирішив іти додому, але коли відійшов від поліції на метрів 50—70, у мене два рази вистрілили, — розповідав він слідчому НКДБ у 1944 році. — Я змушений був повернутися. Знову погрозували і сказали прийти на другий день. Проте я пробув два дні дома, після чого мене знову покликали в поліцію і залишили у ній на ніч».

Отак ставали поліцаями й чимало інших мешканців Холмів. Івана Єременка настрахали: «Видеємо на розстріл». У Івана Кривошея був вибір: або з братом їхати в рабство у Німеччину, або відягнуту мундир поліцая. Павла Шербака, який відмовлявся служити німцям, мотивуючи тим, що має шестеро дітей, начальник поліції почав соромити: «Ти ж колишній куркуль, а зараз наша влада». Його брата Андрія розстріляли в колективізації 1930 року, іншого брата — Миколу, редактора дивізійної газети, репресували 1938-го як троцькіста...

Послухавши мої записи, С. Колінченко сказав:

— Мене теж викликали. Не хотів. Та де там! Начальник поліції дав гвинтівку й каже: їди в ліс. Я спочатку отетерів, а потім збав-нув: якби зробив крок до лісу, він просто б мене розстріляв! Отак і

ти голови за Гітлера? Боже збав!

Остання присяга

— І тут дізналися, — розпо-відає Степан Іванович, — що під Дубном є якісь бандерівці, які не визнають і німців, і більшовиків. Такого ми ще не чу-ли, але це нам сподобалося, бо ми самі розуміли, що Сталін і Гітлер — найбільші у світі пад-люки.

(Із свідчень спійманого Назара Корха: «У цьому селі нас стали розповідати про бандерівців і що вони борються за самостійну Україну. Після цього нас викликали до сотенного Калини і його помічника Кушніра, котрий запропонував вступити в УПА... і розповів при цьому про мету і завдання УПА, що вона бореться проти німців і більшовиків за самостійність України. Я та інші жандарми дали згоду і були записані в УПА. Тут мені дали псевдонім «Сорока»).

(В УПА з Холмів записалося чоловік 30. За документами, новачки-східняки, які нічого не чу-ли про вільну Україну, студіюва-ли «націоналістичну літературу». Їм читали лекції. Щодня холминці займалися стройовою, бойовою підготовкою, охороняли села. Згодом склали присягу, «зміст якої зводився до того, щоб бути вірним Україні і нещадно боротися проти німців і більшо-виків». — Авт.).

— Брали участь у боях з німцями?

— Так. Разів 5—6. Переважно нападали на відступаючих, щоб запастися зброєю.

— Холминці не загинули?

— Як штаб німецький брали, одного холминця поранило...

(Із справи холминця-бандерівця Івана Кривошея: «Банда Докса (курінь УПА. — Авт.), в якій я служив, кілька раз брала участь у боях проти німецької армії, проти окремих її підрозділів. Я у таких боях виступав чотири рази». З іншої довідуюсь, що у грудні 1943 року після бою з фашистами Павло Шербак потрапив у полон до німців. Три місяці його трима-ли в тюрмі у Львові, потім у Перемислі, Пистоварці. В'язня звільнила Червона Армія. І він

ОГОЛОШЕННЯ

Шановні акціонери ВАТ «Універсам № 20»

31 березня 2003 року о 12.00 годині у приміщенні ВАТ «Універсам № 20» за адресою: м. Київ, проспект Радянської України, 20 відбу-дуться чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Універсам № 20».

Реєстрація акціонерів та їх представників для участі у зборах розпочнеться 31 березня 2003 року об 11.00 годині за тією ж адре-сою.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про господарську діяльність товариства за 2002 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії товариства за 2002 рік.
3. Затвердження балансу товариства за 2002 рік.
4. Питання розподілу прибутку товариства.
5. Питання про передачу ведення реєстру власників цінних папе-рів товариства.

Для участі у зборах необхідно мати паспорт, представникам ак-ціонерів — паспорт та документ, що підтверджує повноваження представника акціонера, оформлений відповідно до чинного зако-нодавства.

Організаційний комітет з проведення загальних зборів акціонерів ВАТ «Універсам №20».
Телефон для довідок: (044) 434-89-55, факс: 434-89-55.

Офіційне повідомлення

12 березня 2003 року о 10.00 відбудеться аукціон з продажу не-виробничих активів Сакського державного хімічного заводу, перед-баченого планом санації підприємства, а саме: дитячого оздоровчо-го табору, металообробку у асортименті. Майно знаходиться за адре-сою: Автономна республіка Крим, м. Саки, вул. Заводська, буд. 1.

Загальна площа дитячого оздоровчого табору — 4 га. Стартова ціна 500000 грн.

Загальна вага металообробку 1000 тонн. Стартова ціна 300000 грн. Для участі у аукціоні необхідно подати заяву, сплатити реєстра-ційний внесок у розмірі 17 грн., заставу у розмірі 50000 грн. (за дит-ячий оздоровчий табір) та 30000 грн. (за металообробку) на п/р № 26007072300001 у СФ АКБ «УкрСіббанк» Сімферопольське ТАБОО, МФО 384588, код ЄДРПОУ 05761732. Термін подачі заяв до 16.00.

07 березня 2003 року. З об'єктом продажу можна знайомитись за місцем знаходження у робочі дні з 10.00 до 13.00.

Заяви приймаються за місцем проведення аукціону — м. Саки, вул. Заводська, буд. 1. Довідки за телефоном: 8 (050) 324-19-19, 8 (050) 324-19-76, 8 (050) 333-60-40.

Продається майно підприємства-банкрута ВАТ «Сядринський льонозавод», що складається з таких об'єктів:

- приміщення пожежного посту (ціна 51 891 грн.)
- приміщення адміністративно-побутового корпусу (ціна 151 763 грн.)
- приміщення складу паливно мастильних матеріалів (1 247 грн.)

За довідками звертатися за телефоном в м. Чернігові (04622) 7-98-93 та в с. Сядрино Корюківського р-ну Чернігівської обл. (04657) 2-70-68.

Господарським судом Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73008) Ухвалою від 20.01.2003 року у справі № 5/32-Б визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Осокорі» (код ЄДРПОУ 30385969, юридична адреса: Херсонська область, Новорон-цовський район, с. Осокорівка, вул. Леніна, р/р № 26007672 в АПБ «Аваль» м. Нова Каховка, МФО 352598) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Яковенко Артема Ва-лентиновича (ліцензія АА № 140407 від 16.05.02 р., адреса: а/с 2, м. Херсон, 73022, тел./факс 240-002).

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 08/1956 про бан-крутство сільськогосподарського товариства з обмеженою від-повідальністю «Світанок» (Черкаська облас, Канівський район, с. Хмільна, р/р 26001304810269, 26004301810269 АКБ «Націо-нальний кредит» філія в м. Канів, код — 05446864).

Розпорядником майна боржника призначено ліцензованого арбітражного керуючого Рекуна Володимира Анатолійовича: м. Черкаси, вул. Ільїна, 330, кв. 16, т. 19-43-57.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються про-тягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) постановою від 03 грудня 2002 р. по справі № 7/115-39/177 визнав банкрутом Дочірнє підприєм-ство «Західметзбут» ВАТ «Втормет» (юридична адреса: Львів-ська обл., Кам'янка-Бузький р-н, смт. Запитів, поточний ра-хунок № 260033711 у ЛОД АПББ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ 25547768) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений Невеличук Костянтин Ва-сильович (ліцензія № 315475 від 22.08.2002 р., адреса: 79053, Львів-53, абонентська скринька № 5255, тел/факс (0322) 97-15-30).

Об'єднання підприємств «Всеукраїнська палата експертів медичної та фармацевтичної галузей» повідомляє про ліквідацію підприємства.

Претензії кредиторів приймаються впродовж 2 місяців з дня опублікування оголошення за адресою: м. Київ, вул. Полудренка, 50.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 «Б») порушено провадження у справі № 24/33-6 про визнання банкрутом Дочірнього підприємства «Авгур Фарма» (01001, м. Київ, пров. Михайлівський, 7, п/р 260060051500 в АБ «Брокбізнесбанк» м. Києва, МФО 300249, код ЄДРПОУ 24723275).

Розпорядником майна призначено Крикуна Віктора Бо-рисовича (ліцензія № 047767 видана Міністерством еконо-міки та з питань інтеграції України 17 жовтня 2001 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Регіональное Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ОАО «Дружковское АТП 11476» сообщают о проведе-нии тендера и аукциона по продаже активов. На аукцион выставаются 1. А/м ММЗ-45023, 1985 г., 02-98 ДОП, начальная цена продажи — 4308,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 215,40 грн. 2. А/м ММЗ — 45023, 1992 г., 84—74 ДОХ, начальная цена продажи — 4308,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 215,40 грн. 3. А/м ММЗ — 45023, 1992 г., 84-75 ДОХ, начальная це-на продажи — 5026,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 251,30 грн. 4. А/м ЗИЛ-138, 1990 г., 75-99 ДОХ, начальная цена продажи — 6526,52 грн., в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 326,33 грн. 5. А/м ЗИЛ—138, 1973 г., 81-22 ЯНС, начальная цена продажи — 4153,24 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 207,66 грн. 6. А/м ЗИЛ-138, 1971 г., 103-72 ЕВ, начальная цена продажи — 2563,14 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 128,16 грн. 7. А/м УАЗ-452, 1986 г., 63-20 ДОС, начальная цена продажи — 5120,00 грн. в т. ч. НДС, га-рантийный взнос — 256,00 грн. 8. А/м ГАЗ-5327, 1988 г., 40-21 ДОУ, началь-ная цена продажи — 4644,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 232,20 грн. 9. А/м ГАЗ — 5327, 1992 г., 84-29 ДОХ, начальная цена продажи — 1857,60 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 92,88 грн. 10. А/м ГАЗ-5327, 1992 г., 84-30 ДОХ, начальная цена продажи — 1857,60 грн. вт. ч. НДС, га-рантийный взнос — 92,88 грн. 11. А/м ГАЗ-5327, 1972 г., 81-21 ЯНС, началь-ная цена продажи — 2322,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 116,10 грн. 12. А/м ГАЗ-5327, 1994 г., 015-98 ЕВ, начальная цена продажи — 8377,48 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос — 418,87 грн. 13. А/м КАМАЗ-5511, 1989 г., 43-16 ДОУ, начальная цена продажи — 7791,00 грн. в т. ч. НДС, гарантій-ный взнос — 389,55 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной це-ны реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации учас-ников аукциона — 17,00 гривень перечисляются на р/сч. 26006301660635 в Путиловское отделение ПИБ Украины, МФО 334914, ОКПО 31178587 Регио-нальной товарной бирже «ВОСТОК», г. Донецк. Для участия в аукционе необ-ходимо подать письменную заявку на участие организатору торгов Регио-нальному Агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, распо-ложенному по адресу: г. Донецк, б. Шевченко,20. Срок подачи заявок на участие в аукционе 27 календарных дней со дня публикации в газете по 10 марта 2003 г., включительно. Аукцион состоится 14 марта 2003 г. в 11-00 на Региональной товарной бирже «Восток», расположенной по адресу: г. До-нецк, ул. Артема, 27. На тендер выставаются — здания, сооружения и обо-рудование ОАО «Дружковское АТП 11476», расположенный по адресу: г. Дружковка, ул. Привокзальная, 4, начальная цена продажи — 580000,00 грн. без НДС, гарантийный взнос — 29000,00 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников конкурса — 17 грн., перечисляются на р/сч. 260011503454 в ДОФ АКБ Укрсоцбанка, г. Донецка, МФО 334011, ОКПО 31137268, Регионального Агентства по вопросам банкротства в Донецкой об-ласти. Для участия в тендере необходимо подать письменную заявку на участ-ие и тендерное предложение организатору конкурса Региональному Аген-тству по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публи-кации в газете по 08 марта 2003 г. включительно. Заседание тендерной ко-миссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информа-ции 14 марта 2003 г. в Региональном Агентстве по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20 в 11.00 час. Справки по телефонам: 381-76-17, 381-76-14.

ПОГЛЯД

Провести «ніч на самоті» — означає випробувати себе на міцність. За умовами випробування, самотіти доводиться в лісі одну добу (або три, за певних обставин), у власноруч влаштованому курені, з мінімальним запасом харчів... На це наважиться не кожен. А коли вам років 15? Це справжній виклик власним силам. Таку школу проходять хлопці й дівчата у літніх таборах Національної скаутської організації України «Пласт». Але в «Пласті» є не тільки випробування. Історія скаутського руху в Україні почалася з 1911 року. Відтоді багато змінилося, але залишилися ідея, закони й традиції.

Міфи

Про членів «Пласту» думають по-різному: одні вважають, що це туристи, інші — що сектанти, а дехто переконаний — воєнізовані загони. Насправді, як розповів заступник голови Головної Пластової Булави, старший пластун Андрій Гарматій, в організації займаються і спортом, і туризмом, і вивченням української спадщини.

зованій людині. До того ж в областях, де зі щоденним спілкуванням українською, м'яко кажучи, негусто, тільки дякують. Іноді для дітей — це єдина школа українськості.

нок» (вдома без світла й спати боявся). «Мамин» витримав, а «герой», як стемніло, повернувся до табору.

Головне — у «Пласті» цікаво й корисно. Звісно, плавати на байдарках, літати на пароплані, кататися в горах на лижах чи проводити рицарські турніри цікаво. У дружбі, спорті, природі формується характер молодих людей. Напевно, це завдання непросте. Але закони, які сповідують у «Пласті», особисто мені подобаються. Ось деякі з них: пластун сумлінний, ошадливий, дотримує слова. Він — оптиміст, вірить у мудрість приказки «нема злого, щоб на добре не вийшло». Ініціатива, власна думка, ідея — це тільки заохочується. Виконувач обов'язків референта зовнішніх зв'язків, старший пластун Славко Юрчишин, розповів, як одного разу хлопець запропонував спланувати політ на Марс. Можна було б йому сказати: ні, це ж нереально. Але вони спробували й вирішили — це можливо. Але не зараз.

«Військовість» структури вбачають у тому, що пластуни мають форму. Так, це одна з традицій організації, якою пишаються. Пластовий однострій класичний — за 90 з гаком років практично не змінився. З одного боку, він підкреслює рівність усіх пластунів, а з другого — за відзнаками на формі видно досягнення. Ось і все «мілітарі».

Пластуни читають молитви перед своїми заходами — теж правда. А що в цьому поганого? Хіба ви, як тривога, то не до Бога? «Пласт» — організація демократична, тому кожен сповідує свою релігію. Ну а з приводу ультрпатріотизму, про що теж подекують, то це кожен розуміє по-своєму. Знати свою мову, історію та традиції треба кожній цивілі-

Коли ініціатива не карається

Серед таборів юнаки та дівчата на свій смак можуть вибрати мистецький, велосипедний чи водний (спортивні), табір летунської справи, зимовий лижний. Зрозуміло, що всі ці заходи передбачають життя на природі. Це також частина скаутської ідеї. З одного боку, так легше вчитися співіснувати, а з другого — це часом стає неабияким випробуванням для становлення особистості. Андрій розповів одну історію з «ніччю на самоті». Двоє хлопців (поодиноці) вирішили пройти цей «курс виживання». Один — впевнений у собі, гоноровий, навіть забіякуватий, другий — що називається «мамин си-

Лідером будеш ти

У Пласті прагнуть розвивати лідерські якості кожної дитини. Але лідер завжди один. — Чи не виходить так, що інші підлітки не можуть проявити себе? — запитала я в Андрія Гарматія.

— Кожен гуртківець виконує якісь обов'язки, займає «посаду». Хтось працює гуртковим, тобто керівником, інший писарем — займається документацією, скарбник веде касу, хронікар збирає фотографії з мандрівок та заходів, хтось відповідає за першу допомогу тощо. Через півроку пластун звітує про свою роботу, проводяться вибори. Ролі змінюються. На одну посаду обираються не більш як два рази. Справжній лідер, вважають у «Пласті» — не тільки керує, а й може підкоритися волі іншого керівника.

Звісно, можна по-різному ставитися до пластової ідеї. Проте єдине що, по суті, можна закінчити «Пластові» — це ідеалізм. Андрій Гарматій каже, що від кожного пластуна вимагається бути ідеалістом. Це означає — грати за чесними правилами. На жаль, у сучасному світі таким граєм бути нелегко.

Пластуни діляться на вікові групи — улади. 6—12 років — це новачки, 12—18 років — юнаки, 18—30 — старші пластуни, від 30 й довіку — пластові сеньйори. Традиційно у скаутському русі найчисленніша частина — юнаки. Цей вік найбільше сприймає до пригод і спілкування. Вітаються пластуни словом СКОБ — сильно, красно, обережно, быстро. Бо пластун хоче бути сильним та красивим тілом і душею, обережним у планах та задумах, швидким у діях.

Ірина БУЛАНЕНКО. На знімках: пластовий капелюх; у зимовому лижному таборі; радість від успіху. Фото Богдана ЯЩИШИНА.

Комплімент без слів

БЕЗ ПРИВОДУ

У мікроавтобусі, крім мене, сиділо п'ятеро глухонімих. Чоловіки їхали з рибалки — з ящиками-стілками, пічками. Рибаки весело (а як ще після риболовлі) жестикулювали, сміялися. Їхні розчервлені на морозі обличчя світилися радістю.

Коли такі люди починають спілкуватися між собою, я переживаю подвійне почуття: цікаво подивитися на це, але якось незручно від-

верто витріщатися. Двоє, що сиділи поруч, раптом подивилися на мене, ще й по черзі показали пальцями в мій бік. Я не вмію говорити їх-

ньою мовою, але якось підсвідомо кивком голови «спитала», мовляв, що таке? Один із моїх супутників обвів рукою овал свого обличчя і виставив великий палець. Обоє чоловіків заусміхалися ще ширше. Це був комплімент. А я подумала, є щось у тому, що казав Дейл Карнегі: хочеш бути щасливим — будь ним.

Ольга СРІБНА.

Рибка йшла на сковорідку

ОТАКО!

Рибалкам з грецького порту Кавала під час чергового рейсу не довелося навіть торкатися сітей. Проте додому вони повернулися з величезним уловом.

Розповідям промисловиків позаздрив би сам барон Мюнхгаузен: за їхніми словами, риби самі вискакували з води і стрибали в риболовецькі шхуни. Ніхто з очевидців неймовірного випадку не зміг пригадати нічого схожого. Однак найдосвідченіші рибаків знайшли пояснення такому «суїцидному настрою». Найімовірніше, косяк риби опинився, що називається, між двох вогнів: з одного боку на його шляху стала шхуна, а з другого — напала зграя зголоднілих дельфінів. Рятуючись від них, риба і потрапила, як то кажуть, прямиєнько на сковорідку.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ДОТЕПНО

Тростину змайстрували із того, що було

Англійський 62-річний садівник із Норфолка переніс складну операцію із заміни однієї зі стезнових кісток. Здоров'я до нього практично повернулося, але ходити доводилося з паличкою.

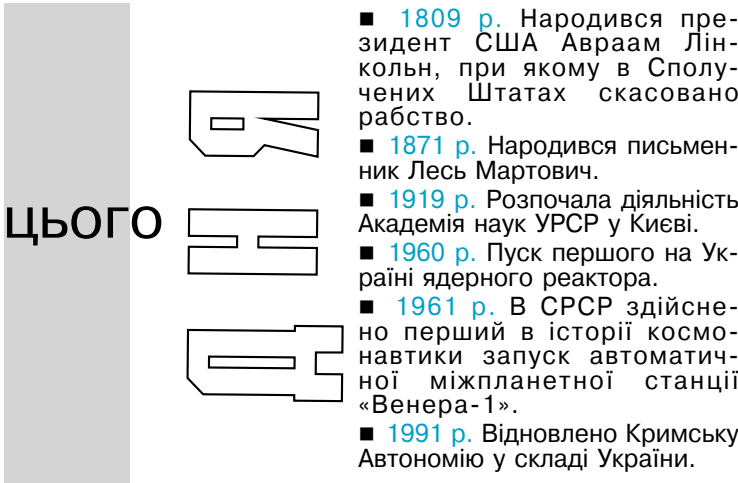
Син пенсіонера, археолог за професією, запропонував йому дотепний вихід, щоб не купувати паличку. Він узявся виготовити її з тієї самої кістки, яку видалили під час операції. Лікарі пішли назустріч і віддали садівнику його кістку. Тепер він сміється, згадуючи, що її було запечатано в пакет з написом «Дуже небезпечні відходи!». За словами цього філософськи налаштованого дідуся, він був щасливий знайти практичне застосування частині власного тіла, що відслужила свій строк, повідомляє агентство Укрінформ.

«Детектор» корумпованості

НОУ-ХАУ

Уряд Мексики розробив механізм, який дає можливість виміряти ступінь корумпованості. Журналісти вже встигли охрестити його коруптометром.

Засіб являє собою детальну анкету із запитаннями. Після її заповнення можна визначити приблизну ступінь корум-

■ 1809 р. Народився президент США Авраам Лінкольн, при якому в Сполучених Штатах скасовано рабство.
■ 1871 р. Народився письменник Лесь Мартович.
■ 1919 р. Розпочала діяльність Академія наук УРСР у Києві.
■ 1960 р. Пуск першого на Україні ядерного реактора.
■ 1961 р. В СРСР здійснено перший в історії космонавтики запуск автоматичної міжпланетної станції «Венера-1».
■ 1991 р. Відновлено Кримську Автономію у складі України.

ВИПАДОК

Запорізька «Матриця»

У Запоріжжі для того, щоб вибратися з райвідділу міліції, заарештований з'їв металеву ложку. Схоже, чоловіча була прихильником фільму «Матриця», де головний герой стверджує: немає жодної ложки. Проте життя виявилось складніше за голівудський спедефект.

Напередодні 32-літній чоловік був арештований місцевим судом за обвинуваченням у скоєнні пограбування. Причиною вчинку раніше двічі засудженого зловмисника, на думку правоохоронців, стало небажання потрапити до слідчого ізолятора. Йому це вдалося, щоправда, ціною власного здоров'я. Чоловік опинився в лікарні у стані середньої тяжкості, інформує агентство УНІАН.

ДОСЛІДЖЕННЯ

Наш організм згоден з індієцями

Як впливають на людський організм заняття хатха-йоогою? Запитання може видатися зайвим, адже ця індійська система оздоровлення та фізичного вдосконалення відома вже упродовж століть. Утім, вплив цих вправ на європейців, що, на відміну від індієців, мають інший спосіб життя та кліматичні умови, був майже не досліджений.

Заповнити «прогалину» взялися вчені-біологи Львівського національного університету імені Івана Франка. Вони кілька років досліджували вплив асан (вправ) на функціонування ендокринних органів у студентів. Учені спостерігали за артеріальним тиском, диханням, серцевими чинниками ризику тощо.

З'ясувалося, що заняття хатха-йоогою протягом року

збільшують функціональні можливості організму. Встановлено також, що вони інакше впливають на наш організм, ніж інші фізичні навантаження. Вчені запропонували практичні рекомендації використання хатха-йоги здоровими людьми, а також у медичній практиці для комплексного лікування хвороб, пов'язаних із порушеннями ендокринної системи, повідомляє агентство Укрінформ.

АНОМАЛІЇ

Чилійське НЛО всіх довело

Перший музей, присвячений нерозпізнаним літаючим об'єктам, буде створено в Чилі. Протягом останніх 25 років, за твердження очевидців, у цьому районі було помічено понад 400 НЛО. За частотою появи «тарілок» Чилі посідає п'яте місце у світі після США, Перу, Бразилії та Росії, зазначає агентство «Інтерфакс-Україна».

У музеї буде представлено численні фотографії й відеозаписи загадкових об'єктів, що періодично з'являються в небі цієї країни, діятимуть бібліотека й конференц-зал. Чотири роки тому Управління авіації Чилі стало першим офіційним органом, який визнав, що йому

вдалося засікти «дивне вторгнення в повітряний простір країни», до того ж ідентифікувати той об'єкт за допомогою радарів не вдалося. Потім чилійські військові пілоти виступили по телебаченню з розповідями про побачені в повітрі загадкові предмети.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анастасія ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анастасія ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—Кв № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Платні матеріали.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311027.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний; reklama@golos.com.ua — відділ реклами; let@golos.com.ua — відділ листів; foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos